

مرکز آموزشی درمانی کامکار - عرب نیا

KAMKAR ARAB NIA HOSPITAL

کتابچه راهنمای استفاده از مواد شیمیایی

((آزمایشگاه))

مهندس مریم صفرخایش: کارشناس بهداشت حرفه ای

مهندس اعظم سادات کبیری نیک: کارشناس بهداشت محیط

مهندس مری فرجامی: کارشناس بهداشت محیط

فهرست عناوین

۴	مواد شیمیایی
۴	اطلاعات ایمنی مواد شیمیایی
۵	لوزی خطر
۷	لیست مواد شیمیایی موجود به تفکیک بخش ها و واحدها
۸	نکات قابل توجه در ارتباط با مواد شیمیایی
۸	احتیاط های شخصی
۹	راهنمای ایمنی در استفاده از هود
۱۰	اقدامات لازم قبل از ترک آزمایشگاه
۱۰	استفاده از وسایل حفاظت فردی
۱۱	کار با مواد شیمیایی
۱۲	ایمنی تجهیزات و وسایل
۱۳	وسایل تیز و برنده
۱۳	روش های ایمن در هنگام کار با وسایل شیشه ای
۱۳	پیشگیری از حریق و وجود تجهیزات ایمنی
۱۳	ذخیره سازی مواد
۱۴	هشدارها و علائم ایمنی
۱۴	ریختن مواد شیمیایی
۱۵	پسماندهای شیمیایی
۱۵	اصول نگهداری و جابجایی پسماندهای شیمیایی
۱۶	مواد شوینده و ضدعفونی کننده
۱۶	شستشو
۱۶	گندزدایی
۱۶	ویژگی های لازم برای یک ماده گندزدای مناسب
۱۷	مسومومیت های ناشی از استنشاق مواد شوینده
۱۷	توصیه های ایمنی
۱۸	سوم
۱۸	سم

۱۸	راه های ورود سم به بدن
۱۸	موارد مصرف سموم
۱۸	اصول ایمنی در کار با آفت کشها
۱۹	رعایت نکات ایمنی در هنگام سم پاشی
۱۹	نکات ایمنی بعد از انجام سم پاشی
۱۹	سموم مورد استفاده در بیمارستان
۲۰	محلول هیپوکلریت سدیم (مایع سفید کننده)
۲۱	محلول بتادین
۲۳	الكل
۲۵	محلول سورفامد
۲۷	محلول درموسپت
۲۸	پودر تالک
۲۹	اکسیژن
۳۱	محلول اسید سولفوریک
۳۳	اسید نیتریک
۳۵	محلول هیدروکسید پتاسیم
۳۷	محلول هیدروکسید سدیم
۳۹	اوره
۴۰	سالیسیلیک اسید
۴۱	گریلوں
۴۳	سم آیکون
۴۵	سم سایپرمترین
۴۶	سم فایکام
۴۶	سم سولفاک

مواد شیمیایی

اطلاعات ایمنی مواد شیمیایی :

MSDS یا برگه اطلاعات ایمنی مواد ، از حروف اول کلمات (مواد) Safety Material (ایمنی) ، Data (اطلاعات) و Sheet (برگه) یا ورقه تشکیل یافته و به برگه یا ورقه ای اطلاعات ایمنی ماده روی آن درج شده باشد . هنگامی که با مواد شیمیایی مختلف کار می کنیم امکان بروز حوادث مختلف نظیر تماس پوستی ، بلع ، استشمام ، آزاد یا ریخته شدن مواد در محیط و غیره وجود دارد .

بنابراین بسیار مهم است که بدانیم در مقابله با این حوادث چگونه باید عمل نمود . اطلاعات لازم برای این منظور در برگه هایی به نام برگه های اطلاعات ایمنی مواد یا همان MSDS جمع آوری می گردد که در موارد اضطراری می توان از آنها استفاده نمود . برگه اطلاعات ایمنی مواد ، اطلاعات پایه ای درباره مواد یا فرآورده های شیمیایی را در بر می گیرد . این برگه ، دارای اطلاعاتی پیرامون خصوصیات ، پتانسیل آسیب زایی مواد ، نحوه استفاده و چگونگی برخورد در موقع اضطراری است . MSDS متشکل از متن ها و عبارت های ایمن استاندارد بوده و اطلاعات بهداشتی و ایمنی مواد شیمیایی را بطور خلاصه بیان می کند . این اطلاعات توسط کارشناسان مهندس سازمان های بین المللی از شرکت های سازنده و مراکز کنترل سوم، جمع آوری و اصلاح و بررسی شده است . این برگه ها ، برگه های اطلاعات فنی هستند و اطلاعات مربوط به خطرات ویژه ، کارکردن ایمن و دستورالعمل های اضطراری و اطلاعات اساسی مواد شیمیایی را برای مصرف و کاربرد آن ها در محیط کار توسط کاربران فراهم می نماید .

MSDS شامل موارد زیر است :

خطرات بهداشتی : به عنوان مثال تماس پوست با اسید باعث سوختگی می گردد .

خطرات حریق : به عنوان مثال پروپان خیلی آسان می سوزد و ممکن است منفجر شود .

خطرات واکنش پذیری : به عنوان مثال ترکیب آمونیاک و سفید کننده های خانگی باعث انتشار گاز های مضر می گردد .

► ترکیبات خطرباز :

تمامی ترکیبات موجود در ماده شیمیایی که دارای پتانسیل خطربازی هستند باید در MSDS لیست شوند .

► اطلاعات فیزیکی :

بخش داده های فیزیکی ، اطلاعات فنی و خصوصیات مواد را به ما می دهد . این خصوصیات شامل موارد زیر است :

حد بوبایی ، وزن مخصوص ، فشار بخار ، دانسیته بخار ، میزان تبخیر ، نقطه جوش ، نقطه انجماد ، PH و ضریب توزیع آب .

اطلاعات موجود در این بخش جهت کمک به تعیین وضعیت هایی که تحت آن ماده ممکن است خطرناک شود ، به کار می رود . در

واقع اطلاعات مربوط به این بخش می تواند تعیین کننده شرایط ایمن محل نگهداری برای ماده مورد نظر باشد .

➤ اطلاعات در مورد خطر حريق و انفجار :

هدف این بخش تشریح هر گونه خطرات حريق و انفجار مرتبط با مواد است . این اطلاعات با اطلاعاتی از داده های بخش واکنش پذیری ترکیب می شود و می تواند در تعیین محلی مطمئن برای انبار سازی مورد استفاده قرار گیرد . (مانند مایعات اشتعال پذیر) اطلاعات این بخش همچنین می تواند برای برنامه ریزی تعیین نوع مناسب و محل قرار گیری خاموش کننده های حريق بکار رود . مقداری از اطلاعات این بخش برای مبارزه با آتش و پاسخ اضطراری پرسنل می باشد . اگر ماده دارای پتانسیل حريق است باید احتیاط های ویژه حمل و نقل یا سایر ارزیابی های کنترلی لازم برای پیشگیری از حريق مد نظر قرار داده شود .

➤ اطلاعات واکنش پذیری :

بخش داده های واکنش پذیری ، هر وضعیتی که تحت آن ماده ناپایدار گشته یا می تواند خطرناک شود را تشریح می کند . مواد ناپایدار ممکن است تجزیه شوند و باعث حريق ، انفجار یا ایجاد شکلی جدید از ماده که خطرات مختلفی دارد ، می شود . به عنوان مثال مواد شیمیایی جدید ممکن است دارای سمیتی بیشتر یا اشتعال پذیرتر از ماده اصلی باشد . وضعیت هایی از قبیل گرما ، نور خورشید و طول عمر ماده شیمیایی می تواند باعث ناپایدار شدن شیمیایی یا تجزیه ماده گردد . بنابراین ممکن است این مواد احتیاج به انبار سازی ویژه و احتیاط های حمل و نقل داشته باشند .

مواد ناسازگار موادی هستند که ممکن است در صورت مخلوط شدن با هم یا در کنار هم قرار گرفتن ، واکنش شدید دهنده منفجر شوند . این مواد باید جداگانه نگهداری شوند و نباید مخلوط شوند مگر اینکه احتیاط های ویژه در نظر گرفته شود . بنابراین باید از اطلاعات این بخش آگهی کافی در دست باشد تا حمل و نقل و انبارش به طور ایمن انجام شده و از مخلوط شدن مواد ناسازگار پیشگیری شود .

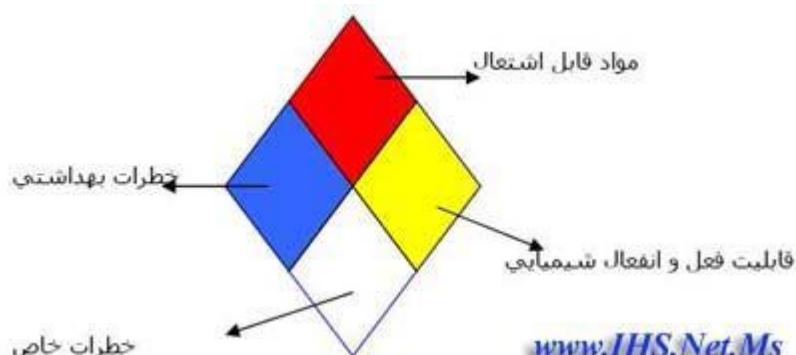
➤ خصوصیات سم شناسی (داده های مربوط به خطر سلامتی) :

این بخش اثرات مضر مواجهه با مواد شیمیایی را بیان می کند . در این قسمت باید اثرات ناشی از استنشاق بخارات ماده و تماس آن با چشم ، پوست ، دست ، صورت و ... بررسی گردد . علاوه بر این روش استفاده از ماده و میزان خطرات بهداشتی ناشی از آن ، نیز اهمیت دارد .

➤ کمک های اولیه :

بخش کمک های اولیه کار هایی که می بایست بلافاصله در موارد مواجهه با مواد انجام شود را توضیح می دهد . هدف کمک های اولیه کاهش جراحات و اختلالات بعدی می باشد . در موارد جدی ، کمک های اولیه ممکن است برای زنده نگه داشتن مصدومین ضروری باشد .

لوزی خطر :

لوزی خطر روشهای طبقه بندی خطرات یک ماده شیمیایی است که توسط تدوین NFPA شده است . علامت لوزی که توسط NFPA طراحی شده است روشی بین المللی برای شناسایی خطرات مربوط به یک ماده شیمیایی خاص است تا کارکنان با استفاده از اطلاعات آن دچار صدمه و آسیب نشوند . این علامت خیلی موقع در آزمایشگاه ها ، مکان های نگهداری مواد شیمیایی یا روی ظروف مواد شیمیایی پیدا می شود .

این لوزی به چهار بخش تقسیم شده است که هر رنگ پیام ویژه ای دارد .

رنگ قرمز : نشان دهنده قابلیت اشتعال می باشد .

رنگ آبی : نشان دهنده خطرات بهداشتی (خطرماده شیمیایی برسلامتی) می باشد .

رنگ زرد : قابلیت فعل و انفعال شیمیایی (پایدار و از نظر ترکیب با آب) را نشان می دهد .

رنگ سفید : دارنده نشان های ویژه برای خطرهای خاص می باشد .

هر کدام از موارد (قابلیت فعل و انفعال شیمیایی ، قابلیت اشتعال ، خطرات بهداشتی) به پنج درجه از درجه (صفر تا درجه ۴) تقسیم می شوند بطوریکه درجه صفر نشان دهنده بی خطری و درجه ۴ نشان دهنده خطر بسیار شدید می باشد این درجه بندی در مورد خطرات خاص وجود ندارد .

قابلیت اشتعال مواد شیمیایی :

درجه ۴ : گازهای شدیدا قابل اشتعال و مایعات بسیار فرار قابل اشتعال و موادی که در حالت گرد و غبار در هوا ، تشکیل مخلوط انفجاری می دهند .

درجه ۳ : مایعاتی که تقریبا در حرارت نرمال مشتعل می شوند .

درجه ۲ : مایعاتی که جهت مشتعل شدن ، باید مقداری حرارت بینند و جامداتی که تولید بخارات قابل اشتعال می نماید

درجه ۱ : موادی که قبل از اشتعال باید حرارت زیادی بینند .

درجه صفر : موادی که مشتعل نمی شوند .

قابلیت فعل و انفعال شیمیایی :

میزان پایداری و ترکیب ماده شیمیایی با آب را نشان می دهد .

درجه ۴ : خطر : ماده قابل انفجار در درجه حرارت اطاق .

درجه ۳ : خطر : در صورت تکان شدید گرم شده و تحت شرایط یا اختلاط با آب گرم میتواند منفجر شود .

درجه ۲ : هشدار : در صورت اختلاط با آب نا پایدار بوده و یا می تواند شدیدا واکنش دهد .

درجه ۱ : احتیاط : گرم شدن یا اختلاط آن با آب می تواند باعث ایجاد واکنش بصورت شدید شود .

درجه صفر : پایدار : در هنگام اختلاط با آب واکنش ایجاد نمی کند .

خطر بهداشتی مواد :

منظور از خطرات بهداشتی همان خطرات و مضرات مواد شیمیایی بر سلامتی انسان است .

درجه ۴ : خطر : در تماس کوتاه مدت می تواند کشنده باشد و به تجهیزات حفاظتی خاص نیاز دارد .

درجه ۳ : هشدار : خورنده یا سمی است . از تماس با پوست یا استنشاق خودداری شود .

درجه ۲ : هشدار : در صورت استنشاق یا ورود به بدن می تواند زیان آور باشد .

درجه ۱ : احتیاط : می تواند باعث التهاب شود .

درجه صفر خطرات غیر عادی در بر ندارد .

خطرات خاص :

W : واکنش با آب غیر عادی است یا وضعیت خطرناکی را ایجاد می کند .

OX/OXY : اکسیدکننده است .

COR : خورنده است ، یک اسید یا باز قوی است . گاهی اوقات برای تشخیص بهتر از عالیم ACID برای اسیدها و ALK برای بازها استفاده می کنند .

BIO : خطر زیستی دارد .

POI : سمی است .

CRYO : بسیار سرد است .

نکته : فقط عالیم OX/OXY و W جز عالیم رسمی استاندارد NFPA 704 است و بقیه عالیم بصورت غیر رسمی استفاده می شود .

در تمام بخش های (MSDS) کاردکس برگه اطلاعات ایمنی مواد بیمارستان موجود است .

لیست مواد شیمیایی موجود به تفکیک بخش ها و واحدها

بخش و واحد													ردیف	
واحدهای اداری	لژری	آسپرخانه	تاسیسات	درمانگاه	CSR	شمی دارمنی	دیالیز	آزمایشگاه	رایز پریزی	آندوسکوپی	مرقبت های وزیر	بینی های بستری	ماده شیمیایی	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	هیپوکلریت سدیم (وایتكس)	۱
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	محلول من	۲
			*		*	*	*	*	*	*	*	*	بتادین	۳
			*		*	*	*	*	*	*	*	*	الكل (اتانول)	۴
			*		*	*	*	*	*	*	*	*	سورفامد	۵
			*		*	*	*	*	*	*	*	*	درموسیپت	۶
			*		*	*	*	*	*	*	*	*	پودر تالک	۷
			*		*	*	*	*	*	*	*	*	گاز اکسیژن	۸
											*		فرمالدهید	۹
											*		ایزو فلوران	۱۰
											*		N2O	۱۱
										*	*		گلو تار آلدئید (سایدکس)	۱۲
										*			فرمالین	۱۳
							*						اسید سولفوریک	۱۴
						*							اسید نیتریک	۱۵
						*							هیدرو کسید سدیم (سود)	۱۶
						*							هیدرو کسید پتابسیم	۱۷
						*							کیت های آزمایشگاهی	۱۸
						*							اوره	۱۹
						*							سولفوسالسیلیک اسید	۲۰
						*							گزیلول	۲۱
						*							آب اکسیژنه	۲۲
						*							گاز CO2	۲۳
						*							پروکسان	۲۴
						*							اسید استیک	۲۵
							*						Devalex	۲۶
							*						Fixaplus	۲۷
											*		میکروزد اولترا	۲۸

								*	*	*	میکروزد آی دی مکس	۲۹
				*				*	*	*	میکروزد پرپ	۳۰
		*	*	*	*	*	*	*	*	*	D2 اسپری	۳۱
	*										گاز ایسکون	۳۲
			*								داروهای ضدسرطان	۳۳

نکات قابل توجه در ارتباط با مواد شیمیایی :

احتیاط های شخصی :

- ✓ از انجام شوخي هاي بي مورد اجتناب كنيد .
- ✓ از راه رفتن بي مورد در آزمایشگاه اجتناب كنيد .
- ✓ از ورود اطفال و کودکان به آزمایشگاه جلوگيري كنيد .
- ✓ سیگار يك عامل مهمی جهت ايجاد آتش سوزي در ارتباط با حلال هاي قابل اشتعال می باشد . همچنین انتقال آن از ميز کار به دهان می تواند به عنوان مخزنی جهت انتقال میکرووارگانيسم ها و توکسین ها عمل نماید . بنابراین از کشیدن سیگار در تمامی بخش های فنی آزمایشگاه اجتناب كنيد.
- ✓ در تمام بخش های فنی آزمایشگاه از غذا خوردن ، آشامیدن و یا انجام سایر اعمالی که سبب تماس دست با دهان می گردد ، خودداری کنيد و از محل درنظر گرفته شده برای صرف غذا استفاده کنيد .
- ✓ مواد خوراکی فقط در کابینت ها یا یخچال های مخصوص مواد غذایی که در خارج از محل کار می باشند ، نگهداری شوند .
- ✓ پس از اتمام هر آزمایش لوازم مورد استفاده را تمیز بشوئید و هر يك را در جای مخصوص خود قرار دهيد .
- ✓ نباید از جواهرات و زینت آلاتی که استفاده کنيد . ممکن است به وسایل گیر کرده و یا داخل مواد آلوده آویزان شوند .
- ✓ پس از خاتمه هر آزمایش کمی صبر کنيد تا چنانچه ابزار و وسایل و دستگاه های کار شما در اثر حرارت گرم شده اند ، يتدریج سرد شوند .
- ✓ با علائم و هشدارهای ایمنی آشنا شوید .
- ✓ در صورتیکه دستگاه با منبع آب یا برق ارتباط دارند ، ارتباط آن را با منبع اصلی قطع کنيد .
- ✓ هرگز از وسایل معیوب و شکسته استفاده نکنيد .
- ✓ اگر روش کار مورد استفاده همراه با تولید آئروسل های آلوده باشد ، باید در زیر هودهای ایمنی بیولوژی و یا در زیر سایر هودهای فیزیکی کار شوند .
- ✓ سطوح کاري در صورت ریختن مواد و بعد از هر شیفت کاري تمیز و ضد عفونی گردد .
- ✓ همواره ، مواد و وسایل غیر ضروري را از روی میزهای کار ، هودهای بخار ، کف آزمایشگاه ، راهروها و ... برداشته و در محل های مناسب قرار دهيد .
- ✓ هرگز آزمایش در حال اجرا را بدون مراقبت رها نکنيد . در صورت نیاز اجباری به ترک محل یا در مورد آزمایش های نیازمند به زمان طولانی ، حتماً توضیحاتی شامل نام آزمایش ، نام آزمایشگر ، تلفن تماس ، مواد در حال واکنش و احتیاطات لازم را در محل آزمایش در دسترس قرار دهيد .
- ✓ مسیرهای تردد در آزمایشگاه را خالی از اشیای مزاحم نگهداريد .
- ✓ کلیه ادوات و ابزار انتقال برق نظیر کابل ها و اتصالات مربوطه باید سالم و پوشش عایق داشته باشد .
- ✓ تجهیزات معیوب را با علائم هشدار دهنده مشخص کنيد و فقط توسط افراد آگاه و متخصص رفع نقص شود .
- ✓ تا حد امکان ، از کار به تنهايي در محیط آزمایشگاه خودداری کنيد .

- ✓ هرگونه حوادث و اتفاقات خطرناک را سریعاً به اطلاع سرپرست آزمایشگاه و مسئولین ذیربط برسانید .
- ✓ کف آزمایشگاه را در همه اوقات خشک نگهدارید .
- ✓ در صورت ریزش هرگونه مواد شیمیایی یا آب ، کف آزمایشگاه را بلافاصله تمیز کرده و با قراردادن علائم هشدار ، دیگران را نسبت به خطرات بالقوه سرخوردن آگاه نمایید .
- ✓ استفاده از لنز تماسی چشمی ، بدون استفاده از عینک محافظ ، در آزمایشگاه توصیه نمی گردد .
- ✓ سیفون های کف آزمایشگاه و سینک ها بایستی به طور مرتباً تخلیه شده و شسته شوند تا از خروج گازهای نامطبوع یا آزاد شدن بوی مواد شیمیایی در جلوگیری شود .
- ✓ درب های آزمایشگاه و انبار باید دارای قفل و کلید مجزا بوده و فقط افراد صلاحیت دار مجاز به ورود باشند .
- ✓ محل و نحوه استفاده وسائل ایمنی و حفاظتی را بدانید :
 - ایستگاه چشم شوی
 - جعبه کمک های اولیه
 - دوش ایمنی
 - کپسول / تجهیزات اطفاء حریق
 - مواد پاک کننده محلول های ریخته شده

راهنمای ایمنی در استفاده از هود :

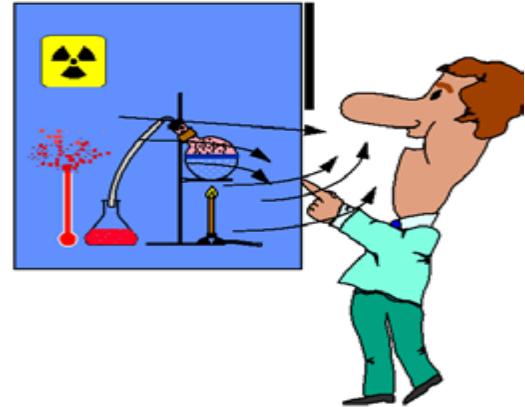
- تمام کارها حداقل در فاصله 15 سانتیمتری در داخل هود انجام دهید . در قسمت جلویی دهانه هود قدرت رباش هود ممکن است که 100 % نباشد .

- زمانیکه مواد شیمیایی در داخل هود وجود دارد ، هرگز سر خود را به داخل هود مخصوص فیوم نبرید .
- وسایل را تا جایی که می توانید در قسمت انتهایی هود قرار دهید و کمتر از ۲۰ - ۱۵ سانتیمتر با لبه درب هود فاصله نداشته باشند .
- لوازمی که در داخل هود قرار می گیرند ۵.۷ سانتیمتر بالاتر از سطح کار قرار داشته باشند تا جریان هوا از زیر آنها هم عبور کند .
- بعنوان یک قاعده کلی ، نبایستی بیشتر از ۵۰ % سطح کار در داخل هود توسط و لازم و تجهیزات و ... اشغال شود .
- سیم ها و کابل های برق بایستی از داخل یک قطعه پلاستیکی به بیرون از هود عبور داده شود و به برق شهری وصل شود .
- سر خود را خیلی نزدیک دهانه هود قرار ندهید .

وقتی که گازها و بخارات و فیوم ها در داخل هود تولید می شوند ، به آرامی کار کنید و دست خود را به آرامی از داخل هود خارج کنید . حرکت در نزدیکی دهانه باز هود **wake zone** ایجاد می کند که باعث می گردد تا آلاینده ها از داخل هود به بیرون هدایت شوند .

- از حرکت سریع دست ها در نزدیکی دهانه باز هود بپرهیزید .
- در مواقعي که با هود کار نمی کنید درب هود را ببندید .
- در صورتیکه درب هود بیش از حد باز باشد دبی هود در حد خطرناکی کاهش می یابد .

- مواد ناسازگار را در کنار هم قرار ندهید .
- یادتان باشد که هرچقدر هود خالی باشد کارآیی بیشتری دارد ؛ پس بعنوان محل نگهداری مواد از آن استفاده نکنید .
- مواد شیمیایی که در داخل هود ریخته شده اند را تمیز کنید .
- هیچگاه از هود برای دفع مواد شیمیایی استفاده نکنید .

اقدامات لازم قبل از ترک آزمایشگاه :

- ❖ تجهیزات و وسایل خراب را خاموش و با رعایت مقررات استاندارد از محیط کار و دسترس دیگران خارج کنید .
- ❖ سطوح کاری و کلیه تجهیزات مورد استفاده را ضدغوفنی کنید .
- ❖ به هنگام اتمام کار و ترک آزمایشگاه ، تجهیزات و وسایل استفاده نشده را به محل اصلی خود بازگردانید .
- ❖ روپوش مخصوص آزمایشگاه را در داخل آزمایشگاه قرار دهید .
- ❖ از خاموش بودن تجهیزات برقی و گازی مورد استفاده اطمینان حاصل نمایید .
- ❖ دست های خود را با دقت بشویید .

استفاده از وسایل حفاظت فردی :

➤ در آزمایشگاه حتماً از پوشش مخصوص و دیگر وسایل حفاظتی از قبیل عینک ، دستکش ، ماسک در صورت لزوم استفاده کنید .

- برای کار با وسایل داغ از دستکش نسوز مخصوص استفاده کنید .
- در موضع کار با خون ، ترشحات و ... از دستکش های لاتکس استفاده کنید .
- هنگام کار با اسید و رنگ ها از دستکش مناسب ، ماسک و عینک استفاده کنید .
- دستکش ها نباید شسته شده و مجدداً مورد استفاده قرار گیرند .
- بررسی ها نشان داده که آلودگی پوست در زمان استفاده از دو دستکش کمتر از زمان استفاده از یک دستکش اتفاق افتاده است . در صورت امکان از دو دستکش استفاده کنید .
- باید در موارد زیر دست ها شسته شوند :

- فوراً بعد از تماس اتفاقی پوست با خون ، مایعات بدن یا بافت ها دست های خود را بشویید .
- اگر تماسی با مواد آلوده از طریق پاره شدن دستکش ها اتفاق بیفتد باید بلافصله دستکش ها را درآورد و دست ها را کاملاً شستشو دهید .

- قبل و بعد از تماس با بیماران و یا تماس با نمونه های آزمایشگاهی
 - بعد از اتمام کار و قبیل از ترک آزمایشگاه
 - بعد از درآوردن دستکش ها و یا قبل از آنکه دستکش جدیدی پوشیده شود .
 - قبل از خوردن ، آشامیدن ، قبیل و بعد از توالت
 - قبل از همه فعالیت هایی که در آنها تماس کامل دست با مخاط چشم ها یا خراش های پوست اتفاق می افتد .
 - کفش هایی که استفاده می کنید باید راحت و دارای کف لاستیکی باشد و تمام پا را بپوشاند .
- هنگامی که احتمال ریختن مواد وجود دارد ، باید روکش های یکبار مصرفی که در مقابل نفوذ مایعات ، مقاوم می باشند ، پوشید . نباید از کفش های پارچه ای استفاده کنید ، زیرا مواد شیمیایی یا مایعات عفنونی و آلوده را به خود جذب می نماید .
- اگر این لباس ها با مواد خطرناک آلوده شوند ، باید بلافصله تعویض کنید . نباید این گونه لباس ها را جهت شستشو به منزل ببرید.

کار با مواد شیمیایی :

- ✓ برای کلیه مواد شیمیایی (MSDS) اطلاعات ایمنی مواد را مطالعه کنید .
- ✓ کلیه مواد شیمیایی باید برچسب های اطلاعاتی لازم را داشته باشند .
- ✓ از انباشتگری مازاد در آزمایشگاه خودداری کنید .
- ✓ ظروف مواد شیمیایی در مکان هایی نگهداری گردد که احتمال برخورد افراد با آن ها وجود نداشته باشد .
- ✓ هرگز مواد شیمیایی را لمس نکنید .
- ✓ از بوئیدن محلول های شیمیایی مخصوصاً اگر ماده مورد نظر مجھول باشد ، اجتناب کنید .
- ✓ مواد شیمیایی را دور از منابع حرارت و نور خورشید قرار دهید .
- ✓ در حین انجام آزمایش برای مشاهده واکنش صورت خود را مستقیم بالای ظرف یا دستگاه قرار ندهید .
- ✓ هنگام گرم کردن ظرف یا لوله آزمایش دهانه آن را سمت خود یا دیگری نگیرید .
- ✓ سعی کنید دستتان با مواد شیمیایی آلوده نشود . برای برداشتن محلول های شیمیایی از پیپت های با سرپوش لاستیکی (پوار) استفاده کنید .
- ✓ موادی نظیر اسیدها ، گازها و مواد سمی را در صورت لزوم به اندازه مورد نیاز و با کمال احتیاط مصرف کنید .
- ✓ قبل از برداشتن ظرف محتوی ماده شیمیایی برچسب مشخصات و تاریخ تهیه آن را بخوانید و همیشه مقدار ماده را متناسب با مصرف انتخاب کنید .
- ✓ پس از برداشتن ماده مورد احتیاج ، ظرف ماده را در جای خود قرار دهید .
- ✓ ظروف فلزی را برای رقیق کردن اسید ها مورد استفاده قرار ندهید .
- ✓ پس از رقیق کردن اسید ، مدتی صبر کنید تا اسید به تدریج سرد شود سپس از آن استفاده نمایید .
- ✓ در عمل ، همیشه اسید را در آب ریخته ، نه آب را در اسید زیرا اگر آب روی اسید ریخته شود تولید حرارت نموده که با ایجاد حباب های هوا ذرات اسید را شدیداً به اطراف پخش می کند .
- ✓ در موقع اضافه نمودن اسید غلیظ به آب ، سعی کنید اسید را با پیپت بردارید و در موقع تخلیه در آب ، پیپت را به جداره داخلی ظرف تکیه داده و اسید را خالی کنید و سپس با هم زدن شیشه ای آن را مخلوط کنید .

- ✓ ظروف محتوی اسیدها بخصوص اسید سولفوریک را در معرض تابش نور آفتاب قرار ندهید . آنها را در شیشه های کدر و دور از آفتاب نگهداری کنید .
- ✓ هیچ وقت مواد شیمیایی را نچشید ؛ زیرا اکثراً سمی و خطرناک هستند . تنفس برخی گازها نیز ایجاد مسمومیت می کند از نزدیک کردن بینی خود به این گازها شدیداً احتراز کنید .
- ✓ مواد شیمیایی را هیچوقت با دست نباید گرفت و یا در کف دست ریخت . این کار را با انبرک یا و یا قاشق پلاستیکی انجام دهید .
- ✓ همیشه در ضمن کار ، لوله آزمایش را با گیره چوبی یا فلزی بگیرید .
- ✓ هیچگاه جسم جامد و غیر محلول و یا خردہ شیشه و لاسه ی کاغذ را در حوضچه آزمایشگاه نریزید .
- ✓ در موقع ریختن مایعات از ظرفی به ظرف دیگر حتی المقدور از میله شیشه ای استفاده شود .
- ✓ در موقع جوشاندن مایعات و یا انجام هر آزمایش در لوله آزمایش دهانه آن را بطرف خود و یا دیگران نگیرید .
- ✓ برای تمیز کردن میز آزمایشگاه از اسفنج استفاده شود که اثری از مواد شیمیایی در آن باقی نماند .
- ✓ در موقع توزین مواد یا ظرف ها مستقیماً آنها را روی کفه نگذارید قبل روی کفه تکه کاغذ قرار دهید .
- ✓ وقتی مواد شیمیایی را از ظرفی به ظرف دیگر می ریزید ، بازوها یتان را کاملاً باز کنید و ظروف را دور از صورتتان نگهدارید
- ✓ باید مایعات خطرناک مانند اسیدها یا قلیاهای در قفسه هایی با ارتفاع زیر سطح چشمی ذخیره شوند .
- ✓ ذخیره سازی محفظه های بزرگ باید نزدیک زمین باشد .
- ✓ در صورت استفاده از ظروف شیشه ای برای حمل و نقل مواد ، درب آن محکم و غیرقابل نشت بوده و در یک ظرف نشکن دیگری قرار داده شود .
- ✓ از نگهداری موادی که با آب واکنش می دهند در اطراف سینک دستشویی یا نزدیکی محلول های آبی خودداری کنید .
- ✓ هرگز در عمل برداشت مایعات با پیپت ، از دهان استفاده نکنید .
- ✓ مواد و محلول های خطرناک و آلاینده محیط زیست را در فاضلاب یا سطل زباله خالی نکنید .
- ✓ از قفسه بندی های ضد زنگ و مقاوم به مواد شیمیایی با لبه های حفاظتی و قدرت تحمل بار کافی با اتصالات مناسب استفاده گردد
- ✓ مواد جامد غیر فرار و غیر واکنش پذیر در کابینت ها یا قفسه های باز لبه دار ، نگهداری گرددند .
- ✓ مایعات یا مواد خطرناک نباید در قفسه هایی که بالاتر از سطح چشم هستند نگهداری شوند .

ایمنی تجهیزات و وسائل :

- قبل از استفاده از تجهیزات و دستگاه های آزمایشگاه از عملکرد درست دستگاه مطمئن شوید .
- نگهداری و سرویس دوره ای برای کلیه تجهیزات باید انجام گیرد .
- کلیه سیستم های حرارت زایی که در روند کا ری تولید گاز می نمایند باید جهت تخلیه گازهای ایجاد شده مجهز به سیستم تهویه مناسب بوده و یا داخل هود قرار گیرند .
- بر روی همه ماشین آلات و تجهیزات تحت تعمیر یا تنظیم ، برچسب هشدار نصب گردد .
- کلیه امور خدمات و نگهداری بایستی توسط پرسنل متخصص و مجاز انجام پذیرد .
- کلیه تجهیزات برقی سیار و ثابت باید به نحو مناسب به سیستم اتصال به زمین مجهز گرددند .
- کلیه ادوات و ابزار انتقال برق نظیر کابل ها و اتصالات مربوطه باید سالم و پوشش عایق داشته باشد .
- قفل ، فشارسنج و دماسنج اتوکلاو باید روزانه کنترل شود و از قرار دادن مواد شیمیایی و آتش زا در آن خودداری گردد .
- الزاماً از لوله های درب دار در سانتریفوژها استفاده گردد .
- ابزار آلات معیوب و غیر استاندارد نباید مورد استفاده قرار گیرند .

وسایل تیز و برنده :

- سوزن های استفاده شده را خم نکرده و یا نشکنید .
- سوزن ها و وسایل تیز را دست کاری نکنید .
- درپوش سوزن ها را مجدداً روی سوزن ها (No Recapping) قرار ندهید .
- سرسوزن ها و وسایل نوک تیز را در ظروف ایمنی (Safty Box) دفع کنید .

روش های ایمن در هنگام کار با وسایل شیشه ای :

- لوازم شیشه ای باید قبل از استفاده ، از نظر وجود شکستگی و ترک مورد بازرگاری قرار گیرند .
- ظروف شیشه ای شکسته یا ترک خورده را دور بریزید .
- هرگز درب ظروف شیشه ای را با قدرت باز نکنید ، درهایی که چسبیده یا فرو رفته اند ، باید بریده شوند .
- قطعات شکسته و یا دور ریختنی را در یک محفظه مخصوص و مقاوم قرار دهید .
- ظروف شیشه ای داغ را با دستکش های مقاوم به حرارت جابجا کنید .
- وسایل شیشه ای شکسته شده را فقط با روش های مکانیکی جابجا کنید .

پیشگیری از حریق و وجود تجهیزات ایمنی :

- ❖ از استعمال دخانیات در محیط آزمایشگاه جلوگیری کنید .
- ❖ از قراردادن حلال های قابل اشتعال در کنار شعله جلوگیری کنید .
- ❖ از ترک هر شعله ای که روشن است خودداری کنید .
- ❖ از ریختن مایعات قابل اشتعال به داخل ظرفشویی یا فاضلاب جلوگیری کنید .
- ❖ لوله های گازرسانی را بازرگاری کنید تا در صورت داشتن مشکل ، برطرف گردد .
- ❖ در صورت بوز آتش سوزی از وسایل اطفاء حریق مناسب استفاده کنید .
- ❖ محل کپسول های آتش نشانی را شناسایی کرده و روش استفاده از آنها را بیاموزید .
- ❖ قبل از ترک محیط کار از بسته بودن پنجره ها ، جریان آب و گاز و منابع روشنایی و الکتریکی اطمینان حاصل کنید .
- ❖ چنانچه لازم است از شعله استفاده کنید پیشگیری های زیر را به عمل آورید :
 - هرگز یک مایع قابل اشتعال را در ظرف باز حرارت ندهید .
 - هنگامی که مایع قابل اشتعالی را در حالت تقطیر یا رفلکس حرارت می دهید اطمینان حاصل کنید که تمام رابط ها محکم و عاری از فشار باشند .
 - هرگز مایعات قابل اشتعال را در نزدیکی شعله از ظرفی به ظرف دیگر منتقل نکنید .
 - محل نزدیکترین کپسول آتشنشانی را یاد بگیرید .

ذخیره سازی مواد :

- در ذخیره سازی مواد ضروری است که بدانید ماهیت شان ، پیامد حوادثی از قبیل ریختن یا انفجار یا حریق که در اثر آن مواد بوقوع می پیوندد چیست .
- مواد شیمیایی که واکنش می دهند یا آتش سوزی باعث می شوند یا ترکیبات خطرناک در شرایطی که به آنها اجازه مخلوط شدن داده می شود و حوادث رخ می دهد را با هم انبار نکنید .
- ترجیحاً مواد خطرناک را در یک محل مشخص انبار نمایید .
- حال های آلی مانند الکل ها را به طور مجزا در انبارهای خنک نگهداری کنید .

هشدارها و علائم ایمنی :

برای اینکه بتوانید در برخورد با مواد خطرناک ، بخوبی از برچسب های ایمنی الصاق شده بر روی آنها استفاده کنید باید با مفهوم شکل ها و حروف نشان داده شده در جدول های زیر آشنا باشید :

به شدت قابل اشتعال	 Extremely flammable	منفجر شونده	 Explosive
اکسید کننده	 Oxidizing	خورنده	 Corrosive
خیلی سمی	 Very Toxic	سمی	 Toxic
خطرناک برای محیط زیست	 Dangerous for the environment	ضرر	 Harmful
قابلیت اشتعال زیاد	 Highly flammable	تحریک کننده	 Irritant

ریختن مواد شیمیایی

بعضی مواقع بطور سهوی یا پافشاری بر یک ایده و روش کار ناصحیح ، ممکن است باعث بروز حادثه شود . عمدۀ ترین حادثه ریختن مواد شیمیایی است .

دستورات ذیل در صورتی که **میزان ماده شیمیایی ریخته شد کم باشد** باید انجام شود :

- ۱) افراد حاضر در آزمایشگاه را بلا فاصله مطلع کنید .
- ۲) از استنشاق بخارات ماده ریخته شده اجتناب کنید .
- ۳) از تجهیزات ایمنی فردی مانند محافظت چشم و صورت ، دستکش و لباس استفاده کنید .
- ۴) ماده ریخته شده را در یک مکان کوچک محدود کنید .
- ۵) از مواد مناسب برای خنثی کردن و جذب اسیدها و بازهای معدنی استفاده کنید .
- ۶) باقیمانده بی اثر را جمع آوری کرده و بعد از قرار دادن در ظرف مناسب به همراه پسماندهای شیمیایی معده مسدود کنید .
- ۷) برای سایر مواد شیمیایی ، می توان از بسته های مخصوص جمع آوری یا جاذب مناسب یا ماسه خشک استفاده کرد .
- ۸) بعد از جمع آوری ماده ریخته شده ، سطوح با آب شسته شود .

در صورتیکه **میزان ماده شیمیایی ریخته شده زیاد باشد** انجام اقدامات زیر ضروری است :

- ۱) کمک به اشخاص مصدوم یا آلوده شده با مواد شیمیایی ، برای خارج کردن آنها از محیط آلوده .
- ۲) در صورتیکه مواد ریخته شده قابل اشتعال هستند ، تمام منابع حرارتی و شعله ها باید خاموش شود .
- ۳) برای پیشگیری از سراحت به سایر فضاهای ، تمامی درب ها بسته شود .
- ۴) اطلاع به افراد ذیصلاح برای انجام اقدامات اورژانسی .

پسماندهای شیمیایی

تمام آزمایشگاه ها باید دستورالعمل مربوط به شیوه صحیح امداد پسماندهای شیمیایی را رعایت کنند . بنابراین ضروری است تا یک برنامه مدیریتی صحیح جهت پسماندهای شیمیایی به مورد اجرا گذاشته شود .

اصول نگهداری و جابجایی پسماندهای شیمیایی :

- ۱) درب ظروف نگهداری پسماندهای شیمیایی باید همیشه بسته باشد .
- ۲) ظروف حاوی پسماندهای شیمیایی باید حتماً برچسب داشته باشند . بر روی برچسب باید حتماً کلمه پسماند و نام ماده شیمیایی قید گردد .
- ۳) به منظور پیشگیری از شکستن و ریختن پسماندهای شیمیایی ، ظروف شیشه ای حاوی این مواد را روی زمین و در جایی که امکان صدمه به آن وجود دارد قرار ندهید . درصورتیکه مجبور به این کار هستید ظروف شیشه ای را در یک ظرف مطمئن دیگر قرار دهید .
- ۴) پسماندهای شیمیایی را مدت زمان طولانی نگهداری نکنید .

مواد شوینده و ضد عفونی کننده

شستشو : (Cleaning)

برطرف کردن کلیه مواد اضافه نظیر گرد و غبار، خون ، مخاط و ... از روی وسایل که اغلب با استفاده از آب و یک نوع ماده صابونی انجام می گیرد . این مرحله بایستی برای کلیه وسایل پزشکی که نیاز به گندزدایی و یا سترون سازی دارند نیز حتما انجام شود زیرا می تواند به طور موثری باعث کاهش مقدار میکرو ارگانیسم های موجود روی وسایل آلوده شود و در نتیجه مراحل بعدی (گندزدایی یا سترون سازی) سریع تر و موثرتر انجام شود .

گندزدایی : (Disinfection)

برطرف کردن بسیاری یا همه میکرو ارگانیسم های پاتوژن نظیر باکتری های زایا ، قارچ ها ، انگل ها و ویروس ها به جز اندوسپور باکتری ها از روی وسایل می باشد . این مرحله تحت تأثیر فاکتورهای مختلفی نظیر شستشو ، مقدار مواد آلی موجود روی وسیله ، نوع و مقدار آلودگی با میکرو ارگانیسم ها ، غلظت و مدت زمان ماده ضد عفونی کننده می باشد .

ویژگی های لازم برای یک ماده گندزدای مناسب :

- ❖ گستره اثر وسیع داشته باشد .
- ❖ در آب محلول باشد .
- ❖ برای پوست چشم و تنفس محرك نباشد .
- ❖ ارگانیسم ها به آن مقاوم نباشند .
- ❖ باعث خوردگی فلزات نشود . به پارچه و وسایل پزشکی آسیب نرساند .
- ❖ به سرعت اثر کند .
- ❖ فاقد بوی زننده باشد .
- ❖ روش استفاده از آن آسان باشد .
- ❖ از خود لایه ای باقی بگذارد .
- ❖ استفاده همزمان آن با مواد پاک کننده میسر باشد .
- ❖ در مراحل انبارسازی با ثبات باشد . در خلال مراحل انبارداری و استفاده تمایلی به ته نشین شدن و یا جامد شدن نداشته باشد .
- ❖ سمی نباشد .
- ❖ ارزان باشد .
- ❖ خاصیت خود را در مقابل مواد آلی مثل خون ، خلط ، ادرار و مدفوع حفظ کند .

مسومیت های ناشی از استنشاق مواد شوینده :

بیشتر موارد مسمومیت با شوینده ها از نوع استنشاقی است . استفاده از مواد سفید کننده در فضای بسته حمام و دستشویی به علت ایجاد گاز کلر موجب تحریک راه های هوایی شده و علائم مسمومیت در افراد بروز می کند و سرفه ، خس خس سینه و تنگی نفس بویژه در افراد دارای زمینه بیماری های ریوی از جمله علائم مسمومیت با این مواد است .

گاهی کارکنان خدمات برای پاکیزگی بیشتر سطوح وکف سالن ها از مخلوط واپتکس و ترکیبات اسیدی قوی مثل جوهرنمک استفاده می کنند که به علت برخی فعل و انفعالات شیمیایی موجب آزاد شدن بیشتر گاز کلر و در نتیجه شدت علایم مسمومیت می شود و در صورت بالا بودن سن و داشتن زمینه بیماری های ریوی و قلبی ، می تواند منجر به مرگ شود .

تماس مکرر با سفید کننده ها موجب از بین رفتن چربی پوست در محل تماس شده و به دنبال آن خارش ، سوزش ، زخم ، ترشحات آبکی و چركی ایجاد می شود . بهترین راه برای جلوگیری از خشکی پوست و عود این ضایعات ، استفاده از کرم های حاوی گلیسیرین ، واژلین و غیره است .

باید هنگام استفاده از مواد شوینده ، پاک کننده و سفید کننده حتماً از دستکش استفاده کنند و به علت احتمال ایجاد حساسیت به دستکش های لاستیکی باید ابتدا دستکش نخی و سپس از دستکش پلاستیکی استفاده کرد .

توصیه های ایمنی :

- ❖ هنگام استفاده از شوینده های شیمیایی ، حتماً از ماسک و دستکش مناسب استفاده کنید .
- ❖ ترکیب جوهرنمک و واپتکس بسیار خطناک است ؛ خصوصاً برای چشم ، پوست و ریه . توصیه می شود از ترکیب این دو ماده خودداری کنید .
- ❖ از مخلوط کردن موادی نظیر پرکلرین ، گردهای رنگ بر ، آب ژاول یا مواد سفید کننده دیگر با هر ماده اسیدی باید خودداری نمایید .
- ❖ محصولات شیمیایی و شوینده را همیشه در ظرف اصلی آن نگهداری کنید هیچگاه این مواد را در ظرف مواد خوراکی (مانند بطربی نوشابه) نگه داری نکنید . این عمل سبب خوردشدن اشتباهی این مواد توسط کودکان می شود .
 - ❖ همیشه پس از استفاده از مواد شیمیایی سریعاً درب آن را ببندید .
- ❖ اگر از مواد سفید کننده و انواع اسیدها استفاده می کنید ، مراقب باشید که به پوست ، چشم و حتی لباس شما نپاشد .
- ❖ هنگامی که برای شست و شوی سرویس های بهداشتی از مواد فوق استفاده می کنید ، حتماً پنجره ای را در آن مکان باز کرده و در صورت وجود هواکش ، آن را روشن کنید .
- ❖ تمام هشدارها و موارد احتیاطی روی برچسب مواد شیمیایی را مورد توجه قرار دهید .
- ❖ در صورت لزوم بر حسب دستور برچسب ماده شیمیایی ، باید از لباس های محافظ نظیر دستکش و عینک استفاده کرد .
- ❖ موقع استفاده از مواد شیمیایی خطناک مانند آفت کش ها ، هرگز نباید چیزی خورد و یا آشامید .
- ❖ در صورت تماس دست و پا با مواد شیمیایی فوراً محل را با آب کاملاً شستشو دهید .

سموم

سم :

سم به شکل مایع ، جامد یا گاز تهیه می شود . سم اگر به مقدار خیلی کم خورده یا به پوست مالیده شود و یا انسان بخار و بوی آن را تنفس کند باعث ناراحتی ، بیماری و مسمومیت شده و یا منجر به مرگ می گردد .

مسمومیت ممکن است خیلی شدید باشد ، به طوری که شخص مسموم و اطرافیان فوری متوجه شوند (مسمومیت حاد) و یا کم کم به صورت ناراحتی و مریضی ظاهر گردد ، به طوری که حتی شخص مسموم و اطرافیان متوجه دلیل ناراحتی و بیماری او نشوند (مسمومیت مزمن) .

راه های ورود سم به بدن :

- (۱) سم می تواند از راه نفس کشیدن وارد ریه ها شود .
- (۲) سم می تواند از طریق پوست وارد بدن شود .
- (۳) سم می تواند از راه دهان و خوردن وارد بدن شود .

درجه شدت یا ضعف زیان آوری سموم بستگی به موارد زیر دارد :

- (۱) نوع ماده شیمیایی
- (۲) راه ورود به بدن
- (۳) مدت تماس بدن با ماده شیمیایی

موارد مصرف سموم :

استفاده از سموم تنها راه حل مبارزه با حشرات نیست ، بلکه راه حل اساسی مبارزه با حشرات و جوندگان بهسازی محیط و رعایت نظافت و بهداشت محیط است . در صورتی که این مسائل رعایت نشود ، مدتی پس از سمپاشی مجدداً محیط آلوده به حشرات و ناقلين خواهد شد .

اصول ایمنی در کار با آفت کشها :

➢ کلیه ظروف حاوی سموم و آفت کشها بایستی دارای برچسبی باشند که بر روی این برچسب ها اطلاعاتی شامل نام و نوع سم ، درجه سمیت ، خصوصیات فیزیکی ، شیمیایی ، اطلاعات بهداشتی سم ، توصیه هایی در مورد کمک های اولیه ، شرایط نگهداری و حریق ، آن ماده درج شده باشد .

➢ تمام افرادی که از سموم دفع آفات استفاده می کنند باید قبل از مصرف اطلاعات کافی را در مورد ماده مورد نظر کسب کرده و از عوارض ناشی از تماس با سم اطلاع کافی داشته باشند .

- در هنگام سم پاشی بایستی اطلاعاتی به ساکنین منطقه و یا محل در مورد زمان سم پاشی و نوع سموم مصرفی داده شده و به آنها گفته شود که اگر عوارض خاصی را مشاهده کنند سریعاً "مورد را گزارش نمایند.
- کف انبارنگهداری سم بایستی از جنس بتون و غیر قابل نفوذ باشد ، با تهويه کافی بوده و سموم در ظروف کاملاً "درسته" ، بدor از مواد غذایی و بر روی پالت ، نگهداری شود . در دسترس بودن کپسول های اطفاء حریق و جعبه کمک های اولیه در این محل ضروری است .

راعیت نکات ایمنی در هنگام سم پاشی :

- ❖ استفاده از وسایل حفاظت فردی مناسب شامل لباس کار یکسره با آستر نخی ، پیش بند از جنس نئو پرن ، دستکش پلاستیکی ساق بلند با آسترپنیه ای ، چکمه پلاستیکی با جوراب های نخی ، کلاه ، عینک و شیلد صورت ، ماسک تنفسی مناسب (برای اینکه سم با دست و بدن تماس پیدا نکند باید حتماً شخصی که سمپاشی می کند از لباس ، کلاه و دستکش پلاستیکی که بدن ، دست ها و موهای او را کاملاً پوشاند استفاده نماید)
- ❖ چون ممکن است هنگام سمپاشی قطرات سم به چشم بپاشد ، فرد سمپاش باید از عینک مخصوص که چشم را کاملاً محافظت می کند ، استفاده کند . ذرات سم به صورت بخار یا پودر وارد دهان شده ، در اثر تنفس به ریه ها می رود . بنابراین موقع سمپاشی باید حتماً از ماسک و یا پارچه تمیز برای پوشاندن دهان و بینی استفاده شود .
- ❖ برای اینکه موقع سمپاشی قطرای سم روی پaha نریزد و یا وقتی روی محل سمپاشی شده راه می روند ته کفش به سم آلوده نشود باید از چکمه بلند استفاده نمایند .
- ❖ خودداری از مصرف هر گونه مواد خوراکی ، آشامیدنی و کشیدن سیگار در طول مدت سمپاشی .
- ❖ دور نگهداشت افراد بخصوص کودکان از محل سمپاشی و خارج کردن حیوانات و پرندگان از محل سمپاشی .
- ❖ سمپاشی نبایستی در جهت وزش باد و یا در هنگام بارندگی انجام شود .
- ❖ خودداری از ورود افراد به محیط سمپاشی شده برای مدت 24 ساعت .
- ❖ سمومی که برای کشتن موش ها استفاده می شود برای انسان بسیار خطرناک بوده و باید سم موش ، در محل هایی که دور از دسترس بچه ها و افراد دیگر است به کار رفته و از ریختن آنها در نزدیکی مواد غذایی و یا محل هایی که گاو و گوسفند ، مرغ یا پرندگان نگهداری می شوند اجتناب نمایند . در صورتی که حیوانات این سم ها را بخورند و بمیرند و گوشت آنها مورد استفاده قرار بگیرد باعث مسمومیت شده و خطرناک است .

نکات ایمنی بعد از انجام سم پاشی :

- ❖ تمیز کردن و شستشوی وسایل سمپاشی در پایان کار روزانه و عدم رها کردن باقی مانده سموم موجود در پمپ سم پاشی د رودخانه ها و یا آب های راکد و یا جاری .
- ❖ عدم استفاده از ظروف خالی سم به عنوان ظروف نگهداری مواد غذایی یا استفاده برای نگهداری غذای حیوانات .
- ❖ انجام معاینات دوره ای هر 6 ماه یکبار برای کارگران سم پاشی .
- ❖ استحمام پس از پایان کار و تعویض کلیه لباس ها و شستشوی کلیه وسایل حفاظتی مورد استفاده با آب و صابون .

سموم مورد استفاده در بیمارستان :

- (۱) سم آیکون
- (۲) سم سایپرومترین
- (۳) سم فایکام
- (۴) سم سولفاک

محلول هیپوکلریت سدیم (مایع سفید کننده) :

۱- اطلاعات عمومی :

اسامی رایج : آب ژاول ، واپتکس ، کلرسین ، کلروکس ، آنتی فرمین ، میلتون ، هیکلوریت ، نئوکلینر ، نئوسپتال کلر ، پارازون و ...
نام شیمیائی : هیپوکلریت سدیم
موارد استفاده : سفید کننده ، از بین بردن لکه ، نظافت و گند زدایی .

۲- علائم حفاظتی :

مواد سمی	مواد خورنده	مواد محرك	لوزی خطر

۳- خواص فیزیکی - شیمیایی :

محلول بی رنگ با بوی قوی	شكل ظاهری
40 درجه سلسیوس	نقطه جوش
ندارد	قابلیت اشتعال
در آب کاملا محلول است .	میزان حلایت
در صورت نگهداری در شرایط استاندارد (بند ۶ این دستورالعمل) پایدار است .	پایداری
اسیدها ، آمین ها ، آمونیاک ، نمک های آمونیوم ، فلزات ، آزیریدین ، متانل ، اسیدفرمیک ، فنیل استونیتریل .	ترکیبات ناسازگار

۴- مخاطرات :

با عث سوختگی پوست و چشم می شود . بلعیدن ، تنفس و جذب پوستی آن می تواند آسیب جدی وارد کند . با عث تحریک پوستی می شود . شدت آسیب واردہ بستگی به میزان غلظت محلول دارد .	اثر برسلامتی انسان
بشدت خورنده است و بیشتر اشیا را تخربی می کند .	اثر بر محیط

۵- احتیاط های ایمنی - بهداشتی :

به سرعت و با استفاده از چشم شوی یا پیست محتوی آب تمیز ، چشم ها را بشوئید و بلافضله به پزشک مراجعه نمائید .	تماس با چشم
بلافاصله همه لباس های آلوده به این ماده را از تن خارج کنید و پوست را با آب شست و شو دهید . در صورت مشاهده هرگونه تحریک پوستی به پزشک مراجعه کنید .	تماس با پوست
دهان را با مقادیر زیادی آب پاکیزه بشوئید بعد مقادیر زیادی بنوشید فرد مسموم را وادر به استفراغ نکنید و بسرعت به پزشک مراجعه نمائید .	بلعیدن و خوردن
تنفس بخارات این محلول سمی است و باعث مسمومیت می شود .	تنفس
قابل اشتعال نیست .	حریق
خطر انفجار ندارد .	انفجار

۶- احتیاط در زمان وقوع حادثه :

با اسید ها مخلوط نکنید چون بشدت واکنش داده و گاز سمی کلر آزاد می کند .	حفظ اسناد
ریخت و پاش در محل را بسرعت و با مقادیر زیاد آب شسته و از طریق فاضلاب بطريق بهداشتی دفع نمائید . (بعلت خاصیت خورنده گاز کلر این ماده برای محیط زیست میتواند بشدت مضر	حفظ محیطی و نظافت

و سمی باشد	
------------	--

۷- جابجایی (دستی) و انبارداری :

در هنگام جابجایی دقت کنید هیچگونه نشتی نداشته و درب ظروف کاملا بسته باشد ، نشت آن باعث خوردنگی سریع و شدید اشیاء مختلف می شود.	جابجایی (دستی)
دور از نور و در محل تاریک در ظروف تیره رنگ نگهداری شود.	انبارداری

۸- حفاظت فردی :

در هنگام کار با این ماده حتما از سیستم تهویه مناسب و قوی استفاده کنید.	حفظat مهندسی
با استفاده از دستکش های معمولی یا لاتکس از تماس آن با پوست دست محافظت نمایید.	حفظat از دست ها
از عینک یا حفاظ مناسب استفاده کنید.	حفظat از چشم ها

۹- اطلاعات سم شناسی :

تماس با چشم	سوختگی و تخریب بافتی ایجاد می کند که بسته به غلظت آن شدت تخریب متفاوت است.
تماس با پوست	باعث تحریک پوست شده و می تواند از طریق پوست جذب شود.
بلعیدن	در صورت نوشیدن می تواند خطر جدی داشته باشد.
تنفس	تنفس بخارات آن بعلت داشتن گاز کلر سمی بوده و حتی می تواند منجر به تخریب بافت ریه و مرگ شود.

محلول بتادین :

۱- اطلاعات عمومی :

اسامی رایج : پوپوایدین ییدین 10 درصد
موارد استفاده : ضدغوفونی کننده و آنتی سپتیک

۲- علائم حفاظتی :

۳- خواص فیزیکی - شیمیایی :

شكل ظاهری	مایع قهوه ای مایل به قرمز
نقطه جوش	تعیین نشده
قابلیت اشتعال	قابل اشتعال نیست
میزان حلالیت در آب	محلول در آب و الکل است .
پایداری	پایدار است .
ترکیبات ناسازگار	ترکیبات اکسید کننده

۴- مخاطرات :

اثر بر سلامتی	در صورت تنفس ، بلعیدن ، تماس پوستی و چشمی خطرناک و محرک است . همچنین قادر به جذب از سیستم تنفس پوست و گوارش شده و بر عملکرد کلیه ها و غده تیروئید اثر بگذارد.
اثر بر محیط کار	تعیین نشده
اثر بر محیط زیست	اطلاعات کافی در این زمینه وجود ندارد .

۵- احتیاط های ایمنی - بهداشتی :

تماس با چشم	در صورت امکان ابتدا لنزهای تماسی را از چشم خارج کرده سپس بمدت حداقل ۱۵ دقیقه چشم ها را با آب کاملا بشوئید.
تماس با پوست	لیسهای آغشته به مایع را از تن خارج کرده و پوست را با مقادیر زیاد آب و صابون بشوئید.
بلعیدن و خوردن	فرد مسموم را وادر به استفراغ نکنید و در صورتی که هوشیار است چندین لیوان آب یا شیر به او بنوشانید و در صورتی که بیهوش است چیزی به او نخورانید و اورا به پزشک برسانید.
تنفس	فرد مسموم را به هوای تازه برسانید اگر تنفس با مشکل انجام می شود تنفس مصنوعی داده و اگر تنفس انجام نمی شود به او اکسیژن وصل نمائید.
حریق	قابل اشتعال نیست . در صورت وقوع آتش سوزی در محل نگهداری ظروف محتوی بتادین در صورت امکان ظروف را از محیط خارج نمائید . در غیر اینصورت تنفس بخارات آن ممکن است برای سلامتی افراد مضر باشد و نیاز به استفاده از تجهیزات حفاظت فردی مناسب می باشد.
انفجار	قابل انفجار نیست .

۶- احتیاط در زمان وقوع حادثه :

حفظه فردی	در زمان نشت و ریزش و یا وقوع آتش سوزی با استفاده از لوازم حفاظت فردی مناسب و تجهیزات ایمنی در برابر حریق اقدام به پاکسازی محل یا اطفاء حریق نمائید .
حفظه محیطی	از ورود مایع به مقدار زیاد به مجازی فاضلاب جلوگیری کنید . برای پیشگیری از آلودگی های وسیع در مسیر جریان مایع از مانع و سد استفاده نمائید .
نظافت	در هنگام پاکسازی محل ابتدا تجهیزات حفاظت فردی مناسب (لباس ، دستکش ، عینک و...) بر تن کرده و در هنگام آلودگی زدائی از ایجاد آئروسل پرهیز نمائید . مواد جمع آوری شده را داخل ظروف مناسبی برای دفن بهداشتی قرار دهید . پس از پایان کار محل را به طور کامل با آب و مواد پاک کننده بشویید . برای دفع بهداشتی ضایعات از قوانین کشوری تبعیت کنید .

۷- جابجایی (دستی) و انبارداری :

جابجایی (دستی)	در هنگام حمل از فعالیت هایی که منجر به تولید آئروسل می شود پرهیز نموده و دقت کنید که مایع بالباس ، چشم و پوست شما تماس نداشته باشد . در محل از وجود تهويه مناسب مطمئن باشد . بعد از هر یار استفاده درب ظروف را محکم ببندید .
انبارداری	ظروف محتوی مایع را در هوای معمولی اتاق و دور از مواد اکسید کننده نگهداری کنید . ظروف نگهداری باید غیر قابل نفوذ نسبت به هوا بوده و درب آنها کاملا بسته باشد .

۸- حفاظت فردی :

حدودیت تماس	برمبانی غلظت ذرات ید در هوا تعیین شده .
حفاظت مهندسی	در محل کار با این ماده باید حتما تهويه (طبیعی یا مصنوعی) برقرار باشد .
حفاظت از دست ها	در هنگام کار دست ها را با دستکش مناسب حفاظت کنید .
حفاظت از چشم ها	در هنگام کار از عینک ایمنی استفاده کنید . در مواقعی که احتمال پاشش مایع وجود دارد از شیلد محافظ صورت هم استفاده کنید .
حفاظت از پوست	روپوش آزمایشگاهی مقاوم در برابر پاشش مایعات ، پوشش روی کفش و پیش بند بپوشید . در صورت نیاز به حفاظت بیشتر با مسئول ایمنی محل کار خود مشورت نمائید .

۹- اطلاعات سم شناسی :

در زمینه مسمومیت مزمن انسان هیچگونه اطلاعاتی وجود ندارد . در خصوص مسمومیت حاد در بند ۳ و ۴ این برگه مطالبی درج شده است .

الكل :

۱- اطلاعات عمومی :

اسامی رایج : الكل ، اتیل هیدرات ، اتیل هیدروکساید ، الكل غلات و ...

نام شیمیائی : اتیل الكل 70 درصد

موارد استفاده : گند زدایی - حلال و رقیق کننده

۲- علائم حفاظتی :

مواد آتش گیر	مواد محرک	مواد سمی	لوژی خطر

۳- خواص فیزیکی - شیمیایی :

مایع بی رنگ و شفاف با بوی مشخص و شناخته شده که نه تنها آزاردهنده نیست بلکه برای بعضی افراد خوشایند است.	شكل ظاهری
78 درجه سلسیوس	نقطه جوش
16,6 درجه سلسیوس	نقطه اشتعال
363 نقطه اشتعال خودبخودی	
114.1 درجه سلسیوس	نقطه انجماد
شدیدا قابل اشتعال است .	قابلیت اشتعال
کاملا محلول .	میزان حلalیت در آب
به شرط نگهداری در شرایط معمولی و عدم مجاورت با حرارت و شعله و مواد اکسیدکننده پایدار است .	پایداری
اکسید کننده های قوی و فلزات قلیایی .	ترکیبات ناسازگار

۴- مخاطرات :

ایجاد حالت خواب آلودگی در سیستم اعصاب مرکزی می کند ، بشدت برای چشم محرک بوده و موجب تحریک دستگاه تنفسی می شود ، برای پوست نسبتا محرک است و باعث بروز تغییرات و ناهنجاری در جنین انسان می گردد . در تماس های مزمن به سیستم اعصاب مرکزی ، قلب ، کبد و کلیه ها آسیب جدی وارد می کند.	اثر برسلامتی انسان
شدیدا قابل اشتعال است .	اثر بر محیط کار
آب : در آب تبخیر یا توسط میکروارگانیزم ها تجزیه می شود اما در محیط آبی رسوب نکرده و در بدن ماهی ها تجمع نمی کند ، برای برخی از گونه های ماهی ها و آبزیان سمی و کشنده است . خاک : تبخیر یا توسط میکروارگانیزم ها تجزیه می شود . ممکن است به آب های زیرزمینی راه پیدا کند . در خصوص اثرات آن بر آب های زیرزمینی مطالعات کافی انجام نشده . هوا : طی چند ساعت توسط نور تجزیه و باعث افزایش آلودگی هوای مناطق شهری می شود . بطور متوسط بین 4 تا 6 روز از میزان آلودگی آن در هوا کاسته شده و در شرایط جوی مساعد موجب ریزش باران شیمیایی می شود	اثر بر محیط زیست

۵- احتیاط های ایمنی - بهداشتی :

پلک ها را کاملا از هم باز نگهداشته و چشم ها را با مقادیر زیادی آب به مدت حداقل 15 دقیقه بشوئید	تماس با چشم
فورا لباس های آلوده را از تن خارج کرده به سرعت پوست را با مقادیر زیادی آب و صابون بمدت حداقل 15 دقیقه بشوئید قبل از استفاده مجدد از لباس ها آن ها را آبکشی نمائید.	تماس با پوست

بلعیدن و خوردن	فرد مسموم را وادر به استفراغ نکنید ، اگر هوشیار است به او ۲ فنجان آب یا شیر بنوشانید . اگر فرد بیهوش است به او چیزی نخورانید . در صورتی که بدحال است اورا به پرشک برسانید.
تنفس	فرد مسموم را به هوای آزاد منتقل کرده . در صورت قطع تنفس به او تنفس مصنوعی دهید (دهان به دهان باعث مسمومیت فرد کمک دهنده می شود) در صورتی که تنفس با مشکل انجام می شود به او اکسیژن وصل کرده و اگر بهتر نشد او را به اورژانس برسانید.
حریق	ظروف نگهداری آن باید در برابر حرارت دارای مقاومت کافی باشد . در موقع آتش سوزی باید از حفاظت کامل فردی و رسپیراتور تنفسی استاندارد استفاده نمود . بخارات آن حتی در دمای کمتر از نقطه اشتعال هم با هوا ، مخلوط قابل اشتعال تولید می کند . بخارات آن از سمت ظروف نگهداری می تواند به سمت منبع حرارت حرکت کرده و موجب آتش سوزی در ظروف شوند . در هنگام وقوع حریق بروی ظروف محتوی آن ، آب سرد بپاشید . برای اطفاء حریق های کوچک از مواد شیمیایی خشک ، گاز CO_2 اما در آتش سوزی های بزرگ و وسیع از جریان آب بصورت مستقیم استفاده نکنید .
انفجار	ظروف محتوی آن در هنگام آتش سوزی ممکن است منفجر شوند .

۶- احتیاط در زمان وقوع حادثه :

حافظت فردی	مطابق بند ۷ این برگه عمل کنید .
حافظت محیطی و نظافت	در هنگام نشت و ریزش از مواد جاذب نظیر ورمیکولیت (نوعی سیلیکاژل) ، شن و ماسه و خاک برای جمع آوری آن استفاده کنید . بعد از جذب ، مواد را با ابزار ضدجرقه جمع کرده و بمنظور دفع بهداشتی در ظروف مخصوص مواد شیمیایی بربیزید . در محل نگهداری آن باید تهويه مناسب موجود باشد .

۷- جابجایی (دستی) و انبارداری :

Jabeh-e-Jaiyi (Dasti)	حمل باید در محیطی با تهويه مناسب صورت گیرد . در هنگام جابجایی ظروف محتوی مایع را در جای خود محکم مهار کرده بطوریکه امكان سقوط و ریزش نداشته باشند ، از تماس آن با چشم ، پوست و لباس جلوگیری کرده ، باقیمانده آن را چه بصورت مایع چه بخار از ظروف خالی کنید ، درب ظروف محتوی مایع کاملا و محکم بسته باشد ، از تماس ظروف پر و یا خالی آن با شعله ، جرقه و حرارت ممانعت کنید ، ظروف محتوی مایع را تحت فشار ، برش ، جوشکاری ، لحیم کاری ، چکش کاری و سوراخ کردن قرار ندهید .
انبارداری	دور از شعله ، حرارت و جرقه نگهداری کنید ، در محیطی خنک و خشک و دارای تهويه مناسب انبارنمایید ، دور از ترکیبات ناسازگاری شامل مواد اکسیدکننده ، پرکلرات ها ، پراکسیدها ، اسیدکرومیک و اسیدنیتریک نگهداری کنید . درب ظروف محتوی مایع باید همیشه کاملا بسته باشد .

۸- حفاظت فردی :

حدود دیت تماس	طبق مقدار مجاز توصیه شده توسط وزارت بهداشت (AOE-TWA) حداقل غلظت بخارات این ماده در هوای محیط کار برابر با 1000 پی پی ام طی 8 ساعت کار می باشد .
حافظت مهندسی	در محل استفاده یا نگهداری این ماده باید سیستم تهويه موضوعی و عمومی (اگزووفن) همچنین سیستم چشم شوی و دوش ایمنی موجود باشد .
حافظت از دست ها	استفاده از دستکش مناسب و مقاوم در برابر الکل .
حافظت از پوست	از لباس کار مناسب و مقاوم در برابر پاشش مایعات استفاده کنید .
حافظت تنفسی	در صورتی که غلظت بخارات آن در محیط به حدی است که تنفس ممکن نیست باید از رسپیراتورهای استاندارد برای تامین اکسیژن نیاز استفاده نمود .
حافظت از چشم ها	استفاده از عینک ایمنی معمولی یا داری قاب محافظ دور چشم .

۹- اطلاعات سم شناسی :

تماس با چشم	شدیداً محرك است ، باعث حساسیت همراه با درد نسبت به نور می شود . باعث آسیب به قرنیه می
-------------	---

شود.	
در حد متوسط باعث تحریک پوست شده و در انتهای اندام ها ایجاد سیانوز می کند.	تماس با پوست
باعث تحریک معده ، حالت تهوع ، اسهال و استفراغ شده و قادر است مسمومیت سیستمیک ایجاد کرده و افزایش قندخون ، خواب آلودگی و تخدیر سیستم اعصاب مرکزی و هیجان پذیری ، سردرد ، سرگیجه ، خواب آلودگی ، تهوع ، بیهوشی ، کما و مرگ در اثر اختلال در عملکرد تنفسی نماید .	بلعیدن
استنشاق غلظت های زیاد آن علاوه بر تحریک دستگاه تنفس بر عملکرد سیستم اعصاب مرکزی تاثیر گذاشته و منجر به حالت های تهوع ، سردرد ، سرگیجه ، تخدیر ، بیهوشی و کما می شود . تنفس بخارات آن ایجاد سرگیجه و احساس خفگی می کند .	تنفس
در تماس های طولانی مدت قادر به ایجاد آسیب های جدی و برگشت ناپذیر به بافت کبد ، کلیه ها ، قلب ، سیستم اعصاب مرکزی بوده و موجب ناهنجاری ای در انسان می شود .	مسومومیت مزمن

محلول سورفامد :

۱- اطلاعات عمومی :

اسامی رایج : سورفامد

مواد اولیه موثره : یون نقره ، هیدروژن پراکسید

مواد جانبی : آب دیوتیزه

۲- خواص فیزیکی - شیمیایی :

ندارد	قابلیت اشتعال
کاملا محلول در حلال های قطبی و آلی نیز قابل حل است .	میزان حلالیت در آب
مایع بی رنگ شفاف همانند آب با بوی اختصاصی	شكل ظاهری
۱.۲۵ - ۱.۱۵	دانسیته g/ml
۱.۵ - ۰.۳	PH
اسید ها ، باز ها ، فلزات ، نمک های فلزی ، عوامل گاهنده (اکسید شونده) ، مواد آلی ، مواد قابل اشتعال	ترکیبات ناسازگار
گرما و منابع گرمaza ، آلودگی ها	شرایطی که باید از آن احتراز نمود
میزان ثبات فراورده در محیط : این محصول کاملا تجزیه پذیر است و در هنگام تجزیه از خود بخار و گرما ساطع می کند . به هیچ عنوان آلوده کننده محیطی نیست . مواد مخاطره آمیز حاصل از تجزیه فراورده : هیچ گونه بقایای سمی از خود بر جای نمی گذارد .	پایداری

۳- مخاطرات :

در تماس مستقیم با پوست می تواند منجر به سفید شدن موقتی موضع گردد .	پوست
تماس با چشم منجر به تحریک چشم ، آبریزش چشم و نیز تورم پلک ها شود .	چشم
این ماده قابل اشتعال نیست . اما می تواند باعث احتراق پذیر شدن سایر مواد قابل اشتعال شود که متعاقبا می تواند منجر به انفعالات و واکنش های شدید شود .	حریق
خطرات خاص : <ul style="list-style-type: none"> ✓ در صورت وجود حریق در محیط ، اکسیژنی که در طی واکنش های گرمaza در محصول آزاد می شود ، می تواند باعث تشدید حریق در محیط گردد . ✓ عوامل اکسید کننده موجود در محصول می توانند باعث اشتعال و افروزش مواد قابل اشتعال محیط شوند . 	

<p>✓ تماس مستقیم این مواد با مواد قابل اشتعال می تواند منجر به تولید حریق یا انفجار در محیط گردد .</p> <p>این ماده خطرناک در برخی موارد می تواند منجر به واکنش های انفجاری شود . در مقابل حلال های آلی احتمال واکنش و انفجار وجود دارد .</p>	انفجار
--	--------

۴- شناسایی مخاطره آمیز بودن ماده :

- R3 : باعث سوختگی می شود .
- R1/2 : دور از دسترس کودکان نگهداری شود .
- R8 : در صورت تماس با مواد محترقه باعث اشتعال می شود .
- S3 : در جای خنک نگهداری شود .
- S26 : پس از تماس با چشم فورا آن را با مقدار زیادی آب شستشو داده و به پزشک مراجعه شود .
- S28 : پس از تماس با پوست ، فورا با مقدار زیادی آب شستشو داده شود .
- S36/39 : در هنگام کار از دستکش و عینک محافظ چشم استفاده شود .
- S45 : در موارد تصادفی یا احساس ناراحتی سریعاً به پزشک مراجعه شود .

۵- احتیاط های ایمنی - بهداشتی :

<p>در تمامی این موارد سریعاً پزشک در جریان گذاشته شود .</p> <p>فرد مورد نظر سریعاً به بیمارستان منتقل شود .</p> <p>چنانچه فرد مورد نظر کاملاً به هوش باشد :</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ دهان را با آب شیر پر فشار شستشو دهید . ✓ به هیچ عنوان فرد را وادار به استفراغ نکنید . <p>اگر فرد مورد نظر بی هوش است ، اقدامات اولیه را جهت احیا و به هوش آوردن او انجام دهید .</p>	بلعیدن و خوردن
<p>همواره کپسول های آتش نشانی مناسب برای اطفاآ حریق در محیط تعییه شده باشد . وجود مقدار زیاد آب و اسپری آب</p>	حریق

۶- احتیاط در زمان وقوع حادثه :

<p>منطقه مورد نظر ایزوله شود .</p> <p>مواد و محصولاتی که ناسازگارند و قابل اشتعال هستند ، از ماده مورد نظر دور نگه داشته شوند .</p> <p>تا حد امکان پرسنل سعی کنند بدون تماس مستقیم ، سعی در برطرف ساختن نقص مربوطه نمایند .</p>	رها شدن تصادفی در محیط
<p>از بین بردن ضایعات باید با نظارت و همچنین بر طبق اصول و قوانین محیط زیست ، نهد ها و ارگان های ذیربسط صورت پذیرد .</p> <p>مقادیر بسیار کم از این مواد را تا حجم ۱٪ با آب رقیق می سازند . بعد از این اقدام ، می توان آن ها را وارد سیستم فاضلاب نمود .</p> <p>مقدار زیادی از این مواد را طبق دستور شرکت تولید کننده و قوانین دولتی و محیط زیست باید معدهم ساخت .</p>	حذف ماده در محیط

۷- جابجایی (دستی) و انبارداری :

<p>جابه جایی و انتقالات در قسمت هایی صورت گیرد که از تهویه مناسب برخوردار باشد .</p> <p>نقل و انتقالات دور از منابع گرمایی در بخش ها انجام پذیرد .</p> <p>مواد و ترکیبات ناسازگار با نانوسیل باید از محل دور نگهداری شود .</p> <p>تنها از تجهیزات و موادی استفاده شود که با این محصول سازگاری داشته باشند .</p> <p>قبل از هر گونه اقدامی ، لوله های سیار و اتصالات آن ها مطابق دستورالعمل های شرکت های تولید کننده خنثی و سپس پاکسازی شود .</p>	جابجایی (دستی)
---	------------------

<p>هرگز محصولی را که مورد استفاده قرار نگرفته است ، به داخل تانک و یا کانتینر ذخیره آن برگردانده نشود .</p> <p>کانتینر ها و تجهیزاتی که برای جابه جایی محصول به کار می روند باید اختصاصی همین محصول استفاده شوند .</p> <p>همواره باید اطمینان حاصل شود که در صورت رخ داد هر گونه اتفاق غیرمتربقه ، آب ذخیره شده به میزان کافی وجود دارد .</p>	<p>انبارداری</p> <p>در صورت نگهداری این ماده در کانتینر ها به صورت محدود و تحت فشار و در فضای بسته می تواند منجر به انفجار شود .</p> <p>محصول در محیطی با تهویه مناسب و دمای خنک نگهداری شود .</p> <p>دقت شود این ماده از منابع گرما زا دور نگهداری شود .</p> <p>باید این محصول از موادی که با آن ناسازگار است جدا نگهداری شود .</p> <p>نانوسل باید از مواد محترقه و قابل اشتعال دور نگهداری شود .</p> <p>نگداری نانوسل در کانتینر هایی صورت بگیرد که دارای درب مناسب و تهویه دار باشد .</p> <p>سعی شود در بسته اصلی و همواره بسته نگهداری شود .</p> <p>مرتببا دما و شرایط کانتینر ها کنترل و چک شود .</p> <p>در اطراف محل نگهداری کانتینر های ذخیره سازی باید طناب و رشته هایی گذاشته شود تا فقط افراد متخصص تاسیسات اجازه ورود به این قسمت را داشته باشند .</p> <p>کلیه پرسنل باید از خطرات نانوسل آگاهی داشته باشند .</p> <p>هرگز کانتینر ها را در مکان های سیار نگهداری نکنید یا در فضا های کاملا بسته نگهداری نکنید و یا از کانتینر هایی که در آن ها دارای دریچه مناسب برای تهویه نیست ، استفاده نکنید .</p> <p>توصیه می شود در دمای ۲۵ نگهدای شود .</p> <p>در کانتینر های اصلی خود نگهداری شود .</p>
---	---

۸- اطلاعات سم شناسی :

<p>سمیت این ماده به دلیل فعل بودن اجزای تشکیل دهنده آن می باشد . اثرات توکسیک این محصول مربوط به خورنده بودن ترکیبات آن است . اثرات کارسینوژیکی که در حیوانات مشاهده شده است ، در انسان اثبات نشده است .</p>
--

محلول درموسپت :

۱- اطلاعات عمومی:

نام تجاری : درموسپت

ترکیبات : ایزوپروپیل الکل ، پروپانول ، اتانول ، گلیسیرین و افزودنی های مجاز

کاربری : ضد عفونی بهداشتی . جراحی دست

خواص فیزیکی - شیمیایی :

PH	حدودا ۷.۳
میزان حلایلت در آب	محلول در آب
شكل ظاهری	مایع ، آبی ملایم یا بی رنگ ، بوی الکلی ملایم

۲- مخاطرات :

<p>آتش زا . در صورت بلعیده شدن و یا اسپری شدن در چشم آسیب زننده است . موجب تغییر رنگ پلکسی گلاس در دراز مدت می شود .</p>	<p>اثر برسلامتی انسان</p>
--	----------------------------------

۳- احتیاط های ایمنی - بهداشتی :

تماس با پوست	خطری ندارد . در استفاده دراز مدت از نرم کننده استفاده شود .
تنفس	تامین هوای تازه و کافی
حریق	آتش زا . برای اطفاء حریق از کف ، پودر خشک و کربن دی اکسید استفاده شود .
انفجار	قابل انفجار نیست .
تماس با چشم	با مقادیر فراوان آب شستشو شود .
بلعیدن و خوردن	فوراً مراقبت پزشکی درخواست شود .

۴- جابجایی (دستی) و انبارداری :

جابه جایی و انبارش	با مراقبت حمل شود . آتش زا است . در محلی با شرایط متعارفی با تهويه مناسب انبار شود . درب ظرف کاملاً بسته شود .
بسته بندی	ظروف نیم لیتری همراه پمپ و ظروف ۵ لیتری . محلول با ظرف پلی اتیلن واکنش شیمیایی ندارد .

پودر تالک :

۱- اطلاعات عمومی:

فرمول شیمیایی : Mg₃Si₄O₁₀(OH)

نام های متراffد : منیزیم سیلیکات آب دار، تالک استیتیت

کاربری : مورد استفاده در دستکش های لاتکس

۲- خواص فیزیکی - شیمیایی :

شكل ظاهری	پودر سفید بی بو
جرم مولکولی	نوسان دارد
حلالیت	نامحلول
مواد ناسازگار	موردی گزارش نشده است.
نقشه ذوب	1652 °F تا 1832 °F
вшار بخار	0 mmHg
جرم حجمی	2.70- 2.80
قابلیت اشتعال / احتراق	جامد غیر قابل احتراق

۳- مخاطرات :

مواجهه : استنشاقی، تماس پوستی و یا چشمی

علائم : تحریک چشم ها ، پنوموکونیوز فیبروتیک

ارگان هدف : چشم ها ، سیستم تنفس و CVS

۴- احتیاط های ایمنی - بهداشتی :

تنفس	تامین هوای آزاد
تماس با چشم	شستشوی فوری با آب فراوان

۵- اقدامات حفاظتی :

حفاظت فردی	استفاده از وسائل حفاظت تنفسی مناسب .
------------	--------------------------------------

استفاده از پودر خشک ، CO_2 ، اسپری آب ، فوگ یا فوم معمولی . عدم استفاده از جریان مستقیم آب در صورت امکان دور کردن مخازن از محل آتش سوزی .	آتش سوزی
استفاده از تجهیزات فردی مناسب و تماس نداشتن با مواد پاشیده شده . جلوگیری از ادامه نشت در صورت امکان . پیشگیری از ورود جریان ماده به آبروها ، زیرزمین و فضاهای بسته . پیشگیری از ورود آب به داخل کانتینرها . استفاده از پوشش های پلاستیکی برای جلوگیری از پراکنده شدن مواد . جذب و پوشش با خاک ، شن خشک یا سایر مواد غیر قابل اشتعال و سپس جمع آوری آن توسط وسایل مناسب بدون تولید جرقه .	نشتی یا ریخت و پاش

اکسیژن :

۱- اطلاعات عمومی :

نام شیمیایی : گاز اکسیژن
اسامی رایج : اکسیژن مولکولی ، اکسیژن ، اکسیژن فشرده
فرمول شیمیایی : 02

کاربرد ها : به عنوان گاز طبی استفاده می شود .

لوژی خطر	مواد اکسید کننده

۲- خواص فیزیکی - شیمیایی :

شکل ظاهری	گازی رنگ و بی بو
حالیت در آب	به مقدار کمی قابل حل است . در حلال های آلی نیز قابل حل است .
سایر اطلاعات	هیچ اثر زیست محیطی ندارد .

۳- مخاطرات :

تماس با چشم	تأثیری شناخته نشده است . گاز اکسیژن محرک چشم نیست .
تماس با پوست	تأثیری شناخته نشده است . گاز اکسیژن محرک پوست نیست .
بلغیدن و خوردن	مشخص نشده است . اکسیژن گاز است .
تنفس	۱۰٪ از هوا بصورت طبیعی حاوی اکسیژن است و اکسیژن اساساً غیرسمی است . در تماس افراد با ۱۰۱ کیلوپاسکال (به مدت ۲۴ ساعت یا / غلظت های بالای ۵۰٪ اکسیژن در هوا در فشار ۱ اتمسفر) ، تأثیری بر روی سلامتی افراد مشاهده نشده است . استنشاق غلظت ۱۰۰٪ اکسیژن در هوا به مدت ۶ تا ۱۲ ساعت و یا بیشتر از ۱۷ ساعت اثری بر روی عملکرد ریه ها نداشته است . استنشاق اکسیژن خالص به مدت ۲۴ ساعت در فشار اتمسفر یا کمتر سبب تحریک ریه و ادم ریه می شود . در مواجهه های شغلی تماس با فشارهای بالای اکسیژن دیده شده است اما متداول نیست . غواص هایی که در عمق دریا کار می کنند ، کارگران مهمات سازی و ارتش ، کارگران تونل ها ، ممکن است در تماس با فشارهای زیاد این گاز قرار گیرند که در ابتدا سبب تأثیر بر دستگاه عصبی و سیستم تنفسی می شود . تأثیرات سیستم تنفسی شامل تنگی مجاری سینه ، افزایش درد و سوزش در سینه ، و اسپاسم و سرفه های غیرقابل کنترل . تأثیرات سیستم اعصاب مرکزی بعد از تأثیرات سیستم تنفسی مشاهده می شود که

علائم آن شامل حالت تهوع ، گیجی ، استفراغ ، خستگی ، فقدان هماهنگی ، سردد مختصر ، تغییر حالت ، نشاط بی دلیل ، اغتشاش ، کاهش هوشیاری .	
این گاز غیر قابل اشتعال است .	حريق
تماس اکسیژن با مواد احتراق پذیر می تواند باعث حريق یا انفجار شود .	انفجار

۴- اطفاء حريق :

اکسیژن قابل اشتعال نیست (این ماده نمی سوزد) با این حال اکسیژن خالص با حالت گازی خطر جدی برای حريق و انفجار دارد زیرا سبب ترویج و بالا رفتن حريق می شوند .	خطر آتش گيري
از مقدار زيادي آب برای خاموش کردن حريق هايي که حاوي اکسیژن است ، نحوه مناسب اطفاء استفاده کنيد .	نحوه مناسب اطفاء

۵- احتياط هاي ايمني - بهداشتى :

راهنمای خاصی در اين مورد نشده است ، اما برای ايمنی بيشتر بهتر است از گوگل های ايمنی مخصوص مواد شيميايی استفاده شود .	تماس با چشم
اطلاعاتي در دست نیست .	تماس با پوست
در اكثرا موارد تجهيزات حفاظت تنفسی مورد نياز نیست . راهنمای خاصی در اين مورد وجود ندارد . در بعضی از موقعیت ها که مواجهه با اين گاز سنگین است (فشار اين گاز زياد است) ممکن است سیستم های حفاظت تنفسی مورد نياز باشد .	تنفس

۶- احتياط در زمان وقوع حادثه :

در صورت پخش گاز اکسیژن خالص از کپسول های کلیه منابع مشتعل و محترق مثل سطوح روغنی و لباس های گریسي از محیط دور شوند . اجازه دهيد کپسول دارای شير معیوب به آرامی در هوا تخلیه شود .	حفاظت محیط کار
اجازه دهيد گاز در هوا پخش شود .	نظافت محیط آلوده

۷- جابجائي (دستي) و انبارداري :

گاز اکسیژن ماده اکسید کننده است . در اين حالت خطر حريق و انفجار جدی وجود دارد . قبل از حمل و نقل ، اقدامات کنترل مهندسي برای محافظت اپراتور بسیار مهم است . اپراتور باید به کلیه تجهيزات ايمنی مورد نياز تجهيز شود . کلیه منابع مشتعل و محترق و هرگونه روغن و چربی باید از محیط دور شوند .	جابجائي (دستي)
سيلندر های حاوي اين مواد را در جاي خنك ، خشك ، با تهويه محطي مناسب ، به دور از آتش ، مواد قابل احتراق و خورنده و زير درجه حرارت ۵۰ درجه انبار شوند . از هيج روغن و گريسي بر روی شير سيلندر استفاده نکنيد . سيلندرها به صورت ايستاده در انبار قرار دهيد و از افتادن و ضربه خوردن محافظت کنيد . شي محافظ را با دست محکم ببنديد . جهت جلوگيری از انبار شدن طولاني مدت سيلندرها از سیستم اول ورود اول خروج استفاده شود . شير سيلندرها را بعد از هر بار مصرف حتى در حالت خالي ببنديد .	انبارداري

۸- روش دفع ضایعات :

این گاز ضایعات ندارد .	دفع ضایعات این ماده
از کپسول های اين گاز برای پر کردن مجدد بعد از انجام بازررسی استفاده کنيد .	دفع ضایعات بسته بندی

۹- حفاظت فردی :

در بعضی مواقع که فشار گاز بالاست از وسائل حفاظتی استفاده کنيد .	تنفس
اثری روی پوست مشاهده نشده است .	حفاظت از پوست

برای ایمنی بیشتر از عینک مخصوص مواد شیمیایی استفاده کنید .	حفظه از چشم
لباس ایمنی مناسب بپوشید .	حفظه از بدن

۱۰- سم شناسی :

مطالعاتی که بر روی حیوانات شد اثبات کرده که غلظت های بالای اکسیژن یا فشار بالای این گاز سبب تاثیر بر روی دستگاه تنفسی ، سیستم اعصاب مرکزی و دید می شود .	سمومیت تنفسی
استانداردهای مقادیر سم شناسی حیوانات موجود نیست .	سمومیت غذایی
این ماده از راه تماس پوستی یا استنشاق ، جذب پوستی می شود .	سمومیت پوستی
ندارد .	سمومیت چشمی
ندارد .	اثرات حاد
اکسیژن هیچ اثر سمی ندارد .	سایر اطلاعات

۱۱- پایداری :

پایدار است .	پایداری
کلیه منابعی که سبب اکسایش و اشتعال می شود از قبیل مواد سوختنی و ...	محیط های مورد اجتناب
اکسیژن سریعاً و شدیداً با بسیاری از مواد آلی و غیر آلی واکنش انفجاری شیمیایی می دهد .	مواد نا سازگار
تجزیه نمی شود .	خطرات ناشی از تجزیه

محلول اسید سولفوریک :

۱- اطلاعات عمومی :

نام شیمیایی : اسید سولفوریک

اسامی رایج : جوهر گوگرد ، سولفات دی هیدروژن ، سولفات هیدروژن ، اسید باطری

خانواده شیمیایی : اسیدغیرآلی ، اسید معدنی ، سولفات هیدروژن

فرمول شیمیایی : H_2SO_4

کاربرد ها : معرف آزمایشگاه

علامه جفاطی :

لوزی خطر	مواد محرك	مواد خورنده

۲- خواص فیزیکی - شیمیایی :

شکل ظاهری	مایع روغنی بی رنگ . بی بو و سوزاننده .
PH	۳.۰- محلول ۱ نرمال ، ۱.۲ محلول ۰.۱ نرمال و ۰.۱ محلول ۰.۰۰ نرمال
حلالیت در آب	قابل حل .
وزن مخصوص	۱.۸۴
نقطه ذوب	۱۲- درجه سانتی گراد (غلظت ۷۷.۷٪) ، ۳۵- درجه سانتی گراد (غلظت ۹۳٪) ، ۱۱ درجه سانتی گراد (غلظت ۱۰۰٪)

نقشه جوش	۶۴۰-۶۰۰ درجه فارنهایت
فشار بخار	کمتر از ۴۰۰ کیلو پاسکال در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد.
سایر اطلاعات	شدیدا با آب واکنش می دهد.

۳- مخاطرات :

تماس با چشم	غلب سبب صدمات شدید و کوری می شود.
تماس با پوست	سبب تحریک شدید پوست ، سوختگی شدید و درماتیت می شود.
بلعیدن و خوردن	سبب سوختگی های شدید در دهان ، مری و درد شکمی به همراه استفراغ و اسهال خونی می شود . دراثر ورم گلو ، خفگی رخ می دهد . سوراخ شدن معده و مری ممکن است رخ دهد .
تنفس	در تماس با غلظت 5mg/m^3 علائم زیر ظاهر می شود : تحریک بینی و گلو ، سردرد ، کاهش میزان تنفس یا تخریب ظرفیت تهویه ای . علائم بعدی شامل : ادم ریه ، خشکی ریه ، سیانوز ، فشار پائین ، برونشیت یا آمفیزم .
حریق	قابل احتراق نیست ولی به هر حال در مجاورت با منابع گرم و تماس با مواد آتش زا امکان حریق حریق است . برای اطفاء از پودر خشک استفاده کنید . هرگز از آب استفاده نکنید زیرا آب با اسید واکنش شدید داده و مقدار زیادی فیوم اسید سولفوریک و گرما تولید می شود .

۴- احتیاط های ایمنی - بهداشتی :

تماس با چشم	فورا چشم ها را با مقدار زیادی آب به مدت ۱۵ دقیقه شستشو دهید . به پزشک مراجعه کنید.
تماس با پوست	لباس های آلوده را خارج کنید و موضع آلوده را با مقدار زیادی آب و صابون به مدت ۱۵ دقیقه شستشو دهید . به پزشک مراجعه کنید .
بلعیدن و خوردن	هرگز معده را شستشو نداده و فرد را وادر به استفراغ نکنید . درصورت هوشیاری مصدوم میزان زیادی آب به فرد بخورانید . فورا به پزشک مراجعه کنید .
تنفس	فرد را به هوای آزاد منتقل کرده ، درصورت قطع تنفس ، به فرد تنفس مصنوعی تنفس داده به پزشک مراجعه کنید .

۵- احتیاط در زمان وقوع حادثه :

حافظت محیط کار	محیط را تهویه کرده یا جلوی نشت مواد را بگیرید . از وسایل حفاظت فردی استفاده شود . محیط را ایزوله نمایید .
نظافت محیط آلوده	با ماسه یا سایر مواد جاذبی که قابلیت اشتعال ندارند آلودگی را از سطح پاک کرده و در داخل ظروف مناسب ریخته .

۶- جابجایی (دستی) و انبارداری :

جابجایی (دستی)	وقتی می خواهید اسید را رقیق کنید ، به آرامی اسید را به آب اضافه کنید . درصورتیکه آب را به اسید اضافه کنید گرمای شدیدی تولید می شود و امکان پاشیدن اسید به اطراف است .
انبارداری	از ضربات فیزیکی و آب دور باشد . از کاربیت ها ، کلرات ها ، فولمینات ها ، نیترات ها ، پیکریت ها ، پودر فلزات و سایر مواد قابل احتراق دور باشد . این ماده به بسیاری از فلزات حمله می کند و سبب آزاد شدن هیدروژن می شود .

۷- حفاظت فردی :

تنفس	اگر تهویه مناسب نباشد از ماسک های تنفسی مخصوص گاز و اسید ، استفاده شود .
حفاظت از پوست	از لباس ، دستکش و کفش مناسب استفاده کنید . بوتیل رابر برای این منظور دارای مقاومت خوبی است .
حفاظت از بدن	از لباس ، دستکش و کفش مناسب استفاده کنید . بوتیل رابر برای این منظور دارای مقاومت خوبی است .
حفاظت از چشم ها	از عینک ایمنی یا حفاظت صورت استفاده شود .

-۸- سم شناسی :

Rat LC50 : 510 mg/m ³ /2H	سمومیت تنفسی
Oral rat LD50 : 2140 mg/kg	سمومیت غذایی
Eye rabbit 250ug (severe)	سمومیت چشمی
3 mg/m ³ /2hrs از راه تنفسی برای انسان	اثرات حاد
بسیار خورنده و سوزاننده است برای چشم ها ، پوست و موکوس دستگاه گوارش و تنفسی و در مشاغلی که با میست آن سروکار دارند پوسیدگی دندان دیده شده است . آژانس بین المللی تحقیقات سرطان اسید سولفوریک را در کلاس یک سرطان زائی تقسیم بندی کرده است و آن را برای انسان ها عامل سرطان بینی ، سینوس ها ، حنجره و ریه ها دانسته است.	سایر اطلاعات

-۹- پایداری :

مقاوم ، در دمای ۳۴۰ درجه سانتیگراد به سولفور و آب تجزیه می شود.	پایداری
از تماس با آب جلوگیری شود.	محیط های مورد اجتناب
بسیاری از مواد بخصوص کاربیت ها ، کلرات ها ، فولمینات ها ، نیترات ها ، براده فلزات و مواد قابل احتراق . مواد نا سازگار با فلزات واکنش داده و تولید گازهیدروژن می کند..	مواد نا سازگار
در اثر تجزیه و سوختن منواکسیدکربن و یا دی اکسیدکربن و سایر مواد خطرناک دیگر تولید می کند.	خطرات ناشی از تجزیه
با آب و مواد آلی به شدت واکنش داده و گرمای تولید می کند.	سایر اطلاعات

اسید نیتریک :

۱- اطلاعات عمومی :

نام شیمیایی : اسید نیتریک

اسامی رایج : نیتریک اسید ، ازوتیک اسید ، نیترات هیدروژن

خانواده شیمیایی : اسیدغیرآلی ، نیترات

فرمول شیمیایی : HNO₃

علائم حفاظتی :

لومزی خطر	مواد اکسید کننده	مواد محرك	مواد خورنده

۲- خواص فیزیکی - شیمیایی :

شكل ظاهری	مایع شفاف ، زرد کم رنگ یا بی رنگ ، بوی زننده ، تند و خفه کننده .
PH	۱
حلالیت در آب	قابل حل .
وزن مخصوص	۱.۴۱
نقطه ذوب	-۴۱ درجه سانتی گراد

۱۱۲ درجه سانتی گراد	نقطه جوش
۵.۵ میلی متر جیوه	فشار بخار
آستانه بیوایی این ماده ۰.۷۵ ppm است.	سایر اطلاعات

۳- مخاطرات :

تماس با چشم	سبب سوختگی شدید چشم ، اشک ریزش ، تحریک ، ورم ملتجمه و نابینایی می شود.
تماس با پوست	تماس با محلول این ماده سبب تحریکات مختصر پوست و ایجاد لکه هایی به رنگ زرد تا قهوه ای در پوست می شود . پوست قبل از صدمه دیدن سفت شده ، غلظت های بالای این ماده سبب درد و زخم های عمیق در پوست می شود . ممکن است جای زخم در پوست باقی بماند (اسکار) . اگر این ماده به مقدار زیادی بر روی پوست ریخته شود و سریعاً شسته نشود می تواند باعث مرگ شود.
بلعیدن و خوردن	سبب درد شدید و سوختگی شدید دهان ، حلق ، معده و سوراخ شدن معده ، حالت تهوع ، استفراغ ، شوک ، بیهودگی می شود.
تنفس	بخارات و میست این ماده سبب شوک ، سوختگی گلو یا تحریک دستگاه تنفسی ، سرفه ، درد سینه ، سختی در تنفس تنفس، سیانوز، احساس خفگی و ادم ریه می شود.
حریق	خطر حریق ندارد . اسیدنیتریک غلیظ یک اکسید کننده قوی است و ایجاد گرما می کند . با عوامل کاهنده خطر آتش گیری و یا مواد آلی قابل احتراق می تواند واکنش دهد و بسوزد و یا منفجر شود. از اسپری آب یا مه برای خنک نگه داشتن ظروف و یا ساختمان های مواجهه با آتش.

۴- احتیاط های ایمنی - بهداشتی :

تماس با چشم	بلافاصله چشم ها را به مدت ۲۰ تا ۳۰ دقیقه با آب گرم شسته ، به پزشک مراجعه کنید.
تماس با پوست	بلافاصله موضع را به مدت ۲۰ تا ۳۰ دقیقه با آب گرم شسته ، به پزشک مراجعه کنید.
بلعیدن و خوردن	هرگز به فردی که بی هوش است چیزی از راه دهان نخورانید . به فرد ۲۴۰ تا ۳۰۰ میلی لیتر آب داده و سریعاً فرد را به پزشک رسانید.
تنفس	فرد را در معرض هوای تازه قرار دهید و به او تنفس مصنوعی بدهد و از اکسیژن برشکی در صورت وجود استفاده نمائید و اگر ضربان قلب وجود ندارد احیاء قلبی ریوی را انجام داده و فوراً به پزشک مراجعه کنید.

۵- احتیاط در زمان وقوع حادثه :

حافظت محیط کار	تا زمانیکه آلودگی بطور کامل برطرف نشده است ، محیط را محدود نمائید . نظافت محیط می بایست توسط افراد آموزش دیده انجام شود.
نظافت محیط آلوده	آلودگی خاک ممکن است با آهک ، شن و سایر مواد جاذبی که با اسیدنیتریک واکنش نمی دهد، خنثی شود از خاک اره و سایر مواد آلی که با این ماده واکنش می دهد و خطر حریق را بالا می برد ، استفاده نشود . محیط را می توان با مقدار زیادی آب شستشو داد.

۶- جابجایی (دستی) و انبارداری :

جابجایی (دستی)	از بخارات و میست آن در محیط اجتناب شود . در بسته های کوچک با تهویه محیطی مناسب جابه جا گردد و وسایل و تجهیزات ایمنی و اورژانسی در دسترس باشد.
انبارداری	در جای خنک ، خشک ، با تهویه محیطی مناسب ، به دور از اشعه مستقیم آفتاب و سایر منابع حرارتی نگهداری شود . درب ظروف محتوی این ماده بسته نگه داشته شود . در بسته های کوچک و در محیطی با تهویه مناسب قرار دهید.

۷- حفاظت فردی :

تنفس	از ماسک های پیشنهادی NIOSH استفاده شود . برای غلظت بیشتر از ۲۵ ppm : ماسک تمام صورت شیمیایی یا ماسک های ضد گاز یا ماسک تمام صورت استفاده شود .
------	--

از لباس های حفاظتی و دستکش های مقاوم ، کفش و سایر البسه مقاوم در برابر این ماده شیمیایی استفاده شود.	حفظ از پوست
از لباس های حفاظتی و دستکش های مقاوم ، کفش و سایر البسه مقاوم در برابر این ماده شیمیایی استفاده شود.	حفظ از بدن
از عینک های محافظ چشمی استفاده شود . حفاظ صورت در برخی موارد الزامی است تجهیزات شستشوی چشم در دسترس باشد.	حفظ از چشم ها

- پایداری :

پایداری	تقریبا پایدار است . محلول این ماده به آرامی به اکسید نیتروژن تجزیه می شود .
محیط های مورد اجتناب	حرارت بالا ، نور ، فضاهای بسته.
مواد ناسازگار	اسیدنیتریک یک عامل اکسیدکننده است و با بسیاری از مواد واکنش داده . بیشتر فلزات ، اکسید فلزی و پودر فلزی مثل آنتیمون ، بیسموت ، لیتیم ، منگنز ، تیتانیوم که می تواند واکنش شدید داده و تولید گرمای فراوان کند ، همچنین می تواند اکسیدنیتروژن آزاد کند . مواد شیمیایی آلی مثل آنیدریدها ، کتن ها ، الكل ها ، نیتریل ها ، آمین ها ، آلدئیدها ، اترها ، هیدروکربن ها ، آلکین ها ، نیتروآرومات ها که می تواند واکنش شدید و انفجاری یا آتش سوزی خودبه خودی دهد . جامدات آلی مثل کاغذ ، لباس ، ذغال چوب ، خاک اره که می تواند واکنش انفجاری یا آتش سوزی شدید دهد این آتش سوزی می تواند سریعاً یا بعد از مدتی اتفاق بیافتد . انواع سولفیدها ، هیدرات های غیرفلزی و کاربیدها
خطرات ناشی از تجزیه	اکسید نیتروژن آزاد می کند.

محلول هیدروکسید پتاسیم :

۱- اطلاعات عمومی :

فرمول ماده شیمیایی : KOH

نام تجاری و نام های دیگر : هیدرات پتاسیم - پتاسا - آب قلیایی

۲- خواص فیزیکی - شیمیایی :

شكل ظاهری	محلول سفید رنگ شفاف و بی بو
نقطه جوش	۱۳۳
نقطه ذوب	-۲۹
جرم ملکولی	۵۶/۱۱
میزان حلalیت در آب	به هر نسبتی قابل حل
دانسیته	۱/۴۳۳
حد مجاز تماس (mg/m3)	۲
فشار بخار (mmhg)	۲

۳- مخاطرات :

اثر برسلامتی انسان	راه های ورود به بدن: استنشاق و پوست خطرات استنشاقی : تحریک شدید دستگاه تنفسی ، ادم ریوی
اثر بر محیط زیست	-

۴- احتیاط های ایمنی - بهداشتی :

تماس با پوست	فورا پوست را با آب و لرم بشویید . لباس ها و کفش های آلوده را درآورید . به پزشک مراجعه نمایید .
بلعیدن و خوردن	هرگز به فرد بی هوش چیزی را از دهان نخورانید . از فرد بخواهید تا دهان خود را با آب بشوید . او را وادار به استفراغ نکنید . آب یا شیر به او بنوشانید . در صورتی که فرد استفراغ کرد تعداد دفعات نوشیدن آب را زیاد کنید . به پزشک مراجعه نمایید .
تنفس	منبع آلودگی را دور سازید . مصدوم را به هوای تازه منتقل کنید . در صورت توقف تنفس ، به او تنفس مصنوعی بدهید . در صورت اشکال در تنفس به او اکسیژن برسانید . مصدوم را بی حرکت نگه دارید . به پزشک مراجعه نمایید .
حریق	در صورت آتش سوزی استفاده از هر ماده خاموش کننده مجاز است .
انفجار	قابل انفجار نیست .
تماس با چشم	بلافاصله چشم ها را با آب و لرم فراوان به مدت حداقل ۶۰ دقیقه بشویید و همزمان پلک ها را باز نگه دراید . بلافاصله سرم نمکین را استفاده نمایید . از ورود آب آلوده به چشم جلوگیری نمایید . به پزشک مراجعه نمایید .

۵- احتیاط در زمان وقوع حادثه :

حافظت فردی	تجهیزات حفاظت فردی مناسب استفاده کنید .
حافظت محیطی و نظافت	محل را تهویه نمایید . مواد قابل اشتعال را از مجاورت نشته دور سازید . از ورود مواد نشته ، به داخل مجرای فاضلاب و آبراه ها جلوگیری کنید . مواد ریخته شده را با مواد خنثی مانند شن یا خاک جذب نمایید .

۶- جابجایی (دستی) و انبارداری :

بسه بندی و بر جسب گذاری	به همراه مواد غذایی حمل نشود . در داخل ظروف نشکن حمل شود .
انبارداری	در محل خنک ، خشک ، تهویه شده و به درور از مواد ناسازگار و عملیات حرارتی و در داخل ظروف مناسب نگهداری نمایید . ماده را در مقادیر کم به کار ببرید و جایه جا نمایید . ظروف را از نظر نشته و آسیب دیدگی بازرسی نمایید .

۷- حفاظت فردی :

حافظت از دست ها	از دستکش های مقاوم و مناسب استفاده کنید .
حافظت از چشم ها	عینک های ایمنی شیمیایی ضد گرد و غبار یا پاشش مایعات ، حفاظت کامل صورت
حافظت از پوست	دستکش ها ، رو لباسی ها ، رو کفش ها و سایر لباس های مقاوم در برابر مواد شیمیایی
حافظت تنفسی مناسب	تجهیزات تنفسی مناسب

۸- اطلاعات سم شناسی :

تماس با چشم	سوژش و تحریک شدید ، کوری دائمی
تماس با پوست	سوختگی شدید ، زخم های عمیق ، نفوذ به لایه های عمقی ، جراحات دائمی و احتمالاً مرگ پوست
بلغیدن	ترشح زیاد بزاق ، استفراغ ، سوژش مری و معده
تنفس	تحریک شدید دستگاه تنفسی ، ادم ریوی
حریق	غیر قابل اشتعال . تماس ماده با آب یا رطوبت منجر به احتراق مواد قابل اشتعال می گردد .
انفجار	در اثر واکنش این ماده با فلزات (آلومینیوم ، قلع و روی) گاز قابل اشتعال هیدروژن آزاد می شود .

محلول هیدروکسید سدیم :

۱- اطلاعات عمومی :

نام شیمیایی : هیدروکسید سدیم

اسامی رایج : سودسوزآور، مایع سوزآور، قلیا، سودا قلیایی، هیدرات سدیم، هیدروکسید دی سدیم، هیدروکسیدسدیم

خانواده شیمیایی : هیدروکسید آلکال

فرمول شیمیایی : H-Na-O

کاربردها : این ماده در صنایع شیمیایی مورد استفاده قرار می‌گیرد. به عنوان مثال کنترل PH، خنثی کردن اسید، کاتالیست و پاک کردن گازها. همچنین در صنایع کاغذ سازی و خمیر کاغذ سازی، صنعت پتروشیمی و خنثی کردن گازها (اسیدهای آلوده را در پروسه گازها و روغن‌ها، دوباره مورد استفاده قرار می‌دهد)، صنعت صابون سازی و مواد دترژنت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

علامت حفاظتی :

لوزی خطر	مواد محرك	مواد خورنده

۲- خواص فیزیکی- شیمیایی :

شكل ظاهری	مایع غیر فرار شفاف، سفید رنگ و بی بو.
PH	۱۲ (٪ ۰.۵)، ۱۳ (٪ ۰.۵)، ۱۴ (٪ ۰.۵)
حلالیت در آب	قابل حل. و در اتانول، متانول و گلیسیرین به نسبت مساوی حل می‌شود.
وزن مخصوص	۲ در ۱۵.۵ درجه سانتی گراد
نقطه اشتعال	نمی سوزد.
نقطه ذوب	۶۲ درجه سانتی گراد
نقطه جوش	۱۴۰ درجه سانتی گراد
فشار بخار	۱۴ میلی متر جیوه
ویسکوزیته	< ۱

۳- مخاطرات :

تماس با چشم	این ماده بسیار خورنده است. صدمات آن شامل تحریکات شدید چشمی، اسکار تا تاول، متلاشی شدن چشم، اسکارهای شدید و مات شدن دید. تاثیراتی که بر روی دید چشم دارد شبیه گلوكوم و آب مروارید است. در موارد شدید تخریب بافت چشم و نابینایی دائمی چشم اتفاق می‌افتد.
تماس با پوست	این ماده شدیداً خورنده است و می‌تواند سبب سوختگی شدید و عمیق و اسکارهای ماندگار در پوست شود. این ماده می‌تواند تا لایه‌های عمقی پوست نفوذ کند و سبب آسیب به لایه‌های عمقی پوست شود. میزان و شدت صدمات آن بستگی به غلظت و مدت زمان تماس دارد.
بلعیدن و خوردن	خوردن این ماده در صنعت شایع نمی‌باشد. خوردن این ماده در موارد غیرصنعتی، سوختگی‌های شدید بافت دستگاه گوارشی، دردهای شدید، سوختن دهان، گلو، استفراغ، تهوع و اسهال، کما و مرگ را به همراه دارد.
تنفس	آئروسل‌های این ماده ممکن است سبب تحریک شدید دستگاه تنفسی شود. دریک مورد صدمات پایدار ریه‌ها گزارش شده است. این ماده سبب ادم ریه‌ها می‌شود.

نمی سوزد . ولی این ماده با آب و با مواد معمولی واکنش داده و تولید گرمای زیاد می نماید . این ماده می تواند با فلزاتی مثل آلومینیوم ، روی واکنش داده و تولید گاز هیدروژن نماید .	حریق
--	------

۴- احتیاط های ایمنی - بهداشتی :

سریعا چشم ها را با آب ولرم به مدت ۶۰ دقیقه شستشو دهید تا آلودگی برطرف شود . پلک ها در مدت زمان شستشو باز نگه داشته شود . درصورت امکان محلول نمک طبیعی موثر است . سریعا به پزشک مراجعه شود.	تماس با چشم
سریعا موضع آلوده را با آب ولرم به مدت ۶۰ دقیقه شستشو دهید . تا آلودگی برطرف شود . سریعا به پزشک مراجعه شود .	تماس با پوست
هرگز به فردی که بیهوش است چیزی نخورانید . درصورت هوشیاری فرد دهان وی را با آب تمیز شستشو داده و فرد را وادار به استفراغ نکنید . به فرد هوشیار ۲۰۰-۲۴۰ تا میلی لیتر آب بخورانید . درصورت امکان ، پس از خوردن آب به فرد شیر دهید . اگر استفراغ به صورت طبیعی اتفاق افتاد دوباره به فرد آب داده ، به پزشک مراجعه شود .	بعیندن و خوردن
منبع مولد آلودگی یا فرد را به هوای آزاد برد . اگر تنفس فرد دچار اشکال شده بود به تنفس وی دستگاه اکسیژن پزشکی وصل کنید . سریعا به پزشک مراجعه شود .	تنفس

۵- احتیاط در زمان وقوع حادثه :

تا زمانیکه آلودگی بطور کامل برطرف نشده ، محیط را محدود کنید . افراد می بایست از کلیه تجهیزات ایمنی فردی مورد نیاز استفاده کنند . محیط را تهویه کرده . کلیه مواد شیمیایی که با مواد ریخته شده واکنش می دهند را جمع نمائید .	حفاظت محیط کار
جلوی نشت مواد را گرفته ، مواد ریخته شده را داخل فاضلاب یا راه آب فاضلاب بریزید . جلوی مواد ریخته نظافت محیط آلوده شده را با موادی از قبیل شن و ماسه سد کنید .	نظافت محیط آلوده

۶- جابجایی (دستی) و انبارداری :

درصورت امکان از بسته های کوچک در محیط هایی که تهویه مناسب دارند ، استفاده نمائید . این مواد بسیار خورنده و قابلیت بالایی برای واکنش دارند . قبل از حمل و نقل ، اقدامات کنترل مهندسی برای محافظت اپراتور بسیار مهم است . اپراتور می بایست به کلیه تجهیزات ایمنی فردی مورد نیاز ، ایمن باشد . افرادی که با این مواد کار می کنند باید طرز کار ایمن و خطوات کار با این مواد را آموزش بینند .	جابجایی (دستی)
درمحیط خشک ، خنک و با تهویه محیطی مناسب و به دور از اشعه مستقیم آفتاب ، گرما و سایر منابع مشتعل و محترق دیگر نگهداری شوند . این مواد باید به دور از مواد ناسازگار مثل مواد اکسیدکننده ، مواد کاهنده و ... انبار شوند .	انبارداری
درمحیط خشک ، خنک و با تهویه محیطی مناسب انبار شوند . مواد در بسته های کوچک نگهداری و انبار شوند .	دفع بسته بندی مواد

۷- حفاظت فردی :

تنفس	از ماسک های مناسب استفاده شود .
حفاظت از پوست	دستکش ، لباس و کفش مقاوم در برابر مواد شیمیایی .
حفاظت از بدن	دستکش ، لباس و کفش مقاوم در برابر مواد شیمیایی . دوش و چشم شور ایمنی در حفاظت بدن محیط های کار با این ماده الزامی است .
حفاظت از چشم ها	از گوگل های مخصوص مواد شیمیایی استفاده شود . در بعضی موارد محافظ صورت حفاظت چشم ضروری است .

۸- پایداری :

پایداری معمولی . این ماده به سرعت دی اکسیدکربن هوا را جذب می کند .	پایداری
--	---------

آب	محیط های مورد اجتناب
این ماده به شدت با بسیاری از مواد آلی و غیر آلی واکنش داده بعنوان مثال با اسیدهای قوی ، نیتروآروماتیک ، ترکیبات نیتروپارافین و ارگانوهالولژن ، گلیکول و پیرکسیدهای آلی .	مواد نا سازگار
فیوم های سمی اکسید سدیم.	خطرات ناشی از تجزیه
به آرامی در هوای اتاق، شیشه را از بین می برد.	سایر اطلاعات

اوره :

۱- اطلاعات عمومی:

نام های متراffد: کاربامید ، اسید کاربامیدیک ، کربونیل دی آمید ، ایزو اوره ، اوره فیل
فرمول شیمیایی : CH4N2O

۲- خواص فیزیکی- شیمیایی :

شکل ظاهری	کریستالهای ریز سفید رنگ
نقطه ذوب	۷/۱۳۳
جرم ملکولی	۰۶۰
اطلاعات زیست محیطی	قابل ترکیب با عوامل اکسیده قوی

۳- احتیاط های ایمنی و بهداشتی :

حریق	اسپری آب ، CO2 ، پودر خشک یا فوم مناسب .
تنفس	تصدوم را به هوای آزاد ببرید .
پوست	پوست را با آب و صابون بشوئید .
چشم	چشم ها را حداقل ۱۵ دقیقه با آب بشوئید.

۴- مخاطرات :

تماس با چشم	سوزاننده چشم
تماس با پوست	تحریک کننده پوست
تنفس	سوزاننده سیستم تنفسی
حریق	در موقع حریق گاز سمی تولید می کند : CO2,CO و اکسیدهای نیتروژن

۵- حفاظت فردی :

تماس شغلی	دستکش ، هود ، چشم شور و دوش و گیره در موقع کار نیاز است .
حفاظت از چشم ها	از تماس با چشم ها جلوگیری کنید .
حفاظت از پوست	لباس مناسب بپوشید و از تماس آن با پوست جلوگیری کنید .
حفاظت تنفسی	غبار آن را تنفس نکنید .

۶- دفع و انبار داری :

روش دفع	ضایعات را جارو نموده و در بسته هایی دفع نمائید .
	مراقب غبارهای آن باشید .

در ظروف کاملا سربسته نگهداری شود . در محل خشک و خنک نگهداری شود . بعد از حمل و نقل دست ها را کاملا بشوئید .	روش انبارداری
---	----------------------

سالیسیلیک اسید :

۱- اطلاعات عمومی :

نام شیمیایی : سالیسیلیک اسید

اسامی مترادف : ۲- هیدروکسی بنزوئیک اسید ، اورتو هیدروکسی بنزوئیک Keralyt – Retarder W – Sax –

Verrugen - SA

فرمول شیمیایی : $C_7H_6O_3$

۲- خواص فیزیکی شیمیایی :

کریستال های ریز سفید رنگ ۱۳۸.۱۲ ۱۵۷ ۱۶۱ تا ۱۵۸.۷ حساس به نور و رطوبت ، با بازهای قوی و اکسیده قوی ناسازگار است = در اثر تجزیه تولید گازهای سمی CO و CO_2 می کند .	شكل ظاهروی جرم ملکولی نقطه اشتعال نقطه ذوب ملاحظات
---	--

۳- مخاطرات :

تماس با چشم تماس با پوست برای بله خطرناک است سوزاننده سیستم تنفس	سوزش چشم ها سوزش پوست بلغیدن و خوردن تنفس
---	--

۴- احتیاط های ایمنی – بهداشتی :

تماس با چشم تماس با پوست تنفس بلع و گوارش حریق تماس شغلی	شستشو با آب زیاد به مدت ۱۵ دقیقه شستشو با آب به مدت ۱۵ دقیقه انتقال مصدوم به هوا آزاد و در صورت بروز مشکل تنفسی از اکسیژن استفاده نمائید دهان را با آب بشوئید اسپری آب ، CO_2 ، پودر شیمیایی خشک یا فوم مناسب لباسهای آلوده را قبل از استفاده مجدد بشوئید ، شستن دست ها پس از کار
---	--

۵- روش دفع ضایعات :

ضایعات را جارو نمود ، در بسته هایی برای دفع نگهدارید . مراقب غبارهای در حال نشست آن باشد ، در محیط تهویه ایجاد کنید و در پایان محیط را با آب بشوئید ، ضایعات را با یک ماده واکنش پذیر مناسب مخلوط کرده و تحت شرایط کنترل شده بسوزانید . در ظروف کاملا سربسته و در محل خشک و خنک نگهداری کنید ، به نور و رطوبت حساس است	دفع ضایعات این ماده
---	----------------------------

۶- حفاظت فردی :

غبار آن را تنفس نکنید لباس محافظ ، وسایل تنفسی و ماسک لازم است لباس محافظ مناسب ، دستکش و محافظ صورت نیاز است	تنفس حریق تماس شغلی
---	--

- ۷ سم شناسی :

<p>جامد خطرناک ، باعث تحریک و سوزش چشم ، پوست و بافت های مخاطی و اعضاء تنفسی می شود ، در صورت تنفس ، بلع یا جذب پوستی خطرناک است .</p>	اثرات تماس کوتاه مدت
<p>اعضاء هدف در بدن : سیستم اعصاب مرکزی ، خون ، شش ها ، کبد ، مو ، اثر مخرب بر جنبین ، باعث سالیسیلیسم می شود ، علائم بیماری Salicylism : سردرد ، گیجی ، صدای زنگ در گوش ، مشکل شنوایی ، تاری دید ، اغتشاش فکر ، سستی ، خواب آلودگی ، عرق کردن ، عطش ، گر گرفتن یا کاهش دمای بدن ، تهوع و استفراغ و گاهها اسهال . در حالت شدید این بیماری تشنج و کما ، جوش پوست ، بهم خوردن تعادل اسید و باز هم وجود دارد .</p>	اثرات تماس بلند مدت

گزیلوں :

۱- اطلاعات عمومی :

نام شیمیایی : گزیلوں

۲- خواص فیزیکی - شیمیایی :

<p>مایع ، بی رنگ و شفاف ، بوی رایحه</p>	شكل ظاهری
<p>به آرامی در آب حل می شود</p>	حلالیت در آب
<p>شرایط اجتناب : از گرمای زیاد دور نگهدارید . همچنین آتش . جرقه و محیط اکسیداسیون خطرناک اند .</p>	شرایط اجتناب

۳- مخاطرات :

<p>تماس با چشم ، این محصول می تواند موجب تحریک و آزدگی بینایی گردد . و علائم آن شامل احساس سوزش ، آبریزش ، قرمزی چشم و متورم شدن چشم می باشد .</p>	تماس با چشم
<p>تماس با پوست ، در این مورد با توجه به آزمایشات حیوانی و نمونه های ارسالی دیده شده که این مایع می تواند تاثیرات نا مطلوبی بر پوست بدن بگذارد . علائم آن در تماس کوتاه مدت بدین شرح است : قرمزی پوست ، خارش و همچنین حالتی شبیه به سوزش در اثر سوختگی بوجود می آورد . این ماده اگر توسط پوست جذب شود باعث افسردگی CNS می گردد .</p>	تماس با پوست
<p>بلعیدن و خوردن ، علائم : احساس خارش در گلو ، دهان ، دل بهم زدگی ، دل بهم زدگی استفراغ کردن منگی سر گیجه خواب آلودگی از دست دادن هوشیاری هذیان گویی و همچنین تاثیرات خاص در سیستم عصبی و افسردگی CNS .</p>	بلعیدن و خوردن
<p>تنفس کردن این مایع ممکن است صدمات تنفسی به همرا داشته باشد . مضرات آن شامل : هیجان ، حواس پرتی ، سرخوشی کاذب ، سردرد ، استفراغ کردن ، درد های شکمی ، بی اشتہایی ، ضعف عضلانی ، سر گیجه ، خستگی ، تهوع و به هم ریختگی سیستم عصبی باشد که بدنیال آن افسردگی بوجود می آید . افسردگی می تواند موجب بوجود آمدن منگی ، خواب آلودگی ، سر گیجه ، از دست حافظه ، کاستی و ضعف بینایی ، مشکلات تنفسی ، تشنج ، هشیاری ، فلจی و حتی مرگ می شود . بخار این مایع می تواند اکسیژن موجود در هوا را کاهش می دهد . مقدار ۲ ppm می تواند بین ۱۰-۵ دقیقه موجب مرگ شود . خطر حمله قلبی نیز می تواند در اثر تماس طولانی مدت فقط ۵ دقیقه با مقدار ۱۰۰۰۰ ppm صورت پذیرد .</p>	تنفس
<p>تأثیرات مزمن در اثر قورت دادن و استنشاق مداوم ممکن ایجاد ذات الیه را سبب شود و همچنین عدم عملکرد صحیح ششهای نیز از عواقب آن است . تماس مداوم با این مایع سبب کاهش عملکرد سیستم</p>	تأثیر مزمن بر سلامتی

<p>شناوی عصبی می گردد .</p> <p>گزارشها حاکی از آن است که تماس مداوم سبب آسیب های شدید مغزی و عصبی که جبران ناپذیر هستند می گردد . بر اساس آزمایشاتی که بر روی حیوانات صورت گرفته است ترکیب آروماتیک C8 (اتیل بنزن) باعث آلوده شدن جنین انسان می شود که پیامد آن سقط جنین و یا صدماتی از قبیل کاهش وزن نا گهانی جنین انسان خواهد شد . بدین ترتیب خانم ها بایستی کاملا مراقب باشند تا دچار چنین صدماتی نشوند . افرادی که سابقه بیماری های کلیه و کبد و همچنین افرادی که سابقه بیماری های پوستی ، کاهش شناوی ، نارحتی های کلیه و کبد و همچنین خانم های که سعی در باردار شدن دارند در معرض خطر قرار دارند و بایستی از تماس با این مایع جدا خودداری کنند . تماس زیاد با این مواد ممکن است باعث حساس شدن قلب گردد .</p> <p>این مایع باعث آسیب رسیدن به شش ها می شود . همچنین آسیب به سیستم عصبی خصوصا سیستم عصبی شناوی ، مغز غشای مخاطی پوست چشم ها خون کلیه کبد و اندام تناسلی می گردد .</p>	<p>سوختن این مایع در اثر گرمای زیاد ممکن است دود تولید کند . منواکسید کربن و گازهای زیانبار دیگر تولید می نمایند .</p>	حریق
--	--	------

۴- احتیاط های ایمنی - بهداشتی :

<p>اگر شخص لنز دارد آن را بیرون بیاورید اگر در چشم شخص قرمزی مشاهده کردید چشم را با آب سرد و تمیز و با فشار کم تا حداقل ۱۵ دقیقه شستشو دهید . پلکها را بالا نگه دارید تا مطمئن شوید که دیگه قرمزی وجود ندارد . از پماد استفاده نکنید .</p>	تماس با چشم
<p>لباس های آغشته به مواد و همچنین کفش ها را از شخص خارج کنید مناطق آغشته شده را با آب فراوان بشویید .</p> <p>اگر آسیب دیدگی جدی است بدنیال مراقبت های پزشکی باشید . از از پماد و یا مرهم استفاده نکنید . اما اگر آسیب دیدگی جدی نیست می توانید با آب و صابون محل موردنظر را بشویید .</p>	تماس با پوست
<p>بلافاصله شخص را به هوای آزاد ببرید . اگر دیدید که نفس نمی کشد اقدام به تنفس مصنوعی کنید اگر که ضربان قلب ندارد و یا دچار ایست قلبی شده است کمکهای قلبی را آغاز کنید (CPR) اگر به سختی نفس می کشد بایستی از اکسیژن کاملا مرتبط استفاده کرد . مراقبتهای پزشکی را فورا اعمال نمایید .</p>	تنفس
<p>اگر چنین موردی اتفاق افتاد سعی ممکنید شخص را مجبور به استفراغ کنید . اگر تهوع ادامه پیدا کرد سر شخروا بطرف پایین پایین نگه دارید . اگر شخص هوشیار نبود شخص را به طرف چپ او بخوابانید . هرگز چیزی را در دهان شخص قرار ندهید . شخص را به حال خود رها نکنید . و بدنیال مراقبت های پزشکی باشید .</p>	بلع و گوارش
<p>در آتش های کوچک از مواد شیمیایی خشک استفاده کنید مثل دی اکسید کربن ، فوم و نیتروژن در آتش های بزرگ از کف (FOAM) و یا آب افشنان شدید و اسپری آن می تواند در سرد شدن محیط تاثیر داشته باشد .</p>	حریق

۵- جابجایی (دستی) و انبارداری :

<p>ریختن این مایع و نشت آن باعث آتش سوزی می شود . این مایع را در ظروف در بسته نگهداری کنید و از نزدیک کردن این ظروف به گرما ، جرقه و یا منابع دیگری که باعث آتش سوزی میشود پرهیز کنید . تمام تجهیزات جابجایی را در نزدیکی محلی که می خواهید انجام دهید و مرتب کنید . از موادی که اکسیده می شود برای تماس با این مایع استفاده نکنید بخار این مایع را تنفس نکنید . از تجهیزات ووسایل تهویه استفاده کنید . هرگز این مایع را فوت نکنید و به داخل دهان نکشید .</p>	جابجایی (دستی)
<p>این مایع را طبق مقررات و قوانین حمل و نقل جابجا کنید . ظروف محتوی این مایع را در محل خشک ، خنک ، و دارای تهویه مناسب نگهداری کنید . در محل نگهداری این مایع وسایل حمل و نقل وجود نئاشته باشد از قبیل اتومبیل ، لیفتراک و ... از منابع احتراق دور نگهدارید . ظروف در کنار هم بچینید و</p>	انبارداری

روی زمین این کار انجام دهید . ظروف بایستی مقاومت فشاری که در سرد شدن و یا گرم شدن در محیط به آنها وارد می آیند را داشته باشند . این مایع و ظرف آن را در کابینت های جداگانه و مجزا نگاهدارید و ترجیحا در جای خنک باشد . تمام وسایل الکتریکی که در محل نگهداری این مایع وجود دارند بایستی بر طبق استاندارد N.F.P.A تصب گرددند که دارای کد (nec) می باشند .

۶- حفاظت فردی :

تنفس	حفاظت از پوست
از دست زدن به این مایع جدا خودداری کنید . سعی کنید از دستکش یکبار مصرف pvc مقاوم در برابر گرما و نور باشد قبل از غذا خوردن ، نوشیدن ، سیگار کشیدن ، WC ، دست خود را با آب و صابون بشویید . هرگز برای تمیز کردن دستها از بنزین و یا نفت سفید استفاده نکنید . یا حتی از لیفهایی که شدیدا روی پوست تاثیر می گذارند هم استفاده نکنید .	حفاظت از چشم
عینک محافظ کناری که به قاب آن متصل است مورد نیاز می باشد. در طی مدتی که در حال انتقال مایع هستید برای جلوگیری از پاشیدن مایع در چشم از عینک های ایمنی ایمنی و محافظ صورت استفاده کنید . و مایع مناسبی جهت شستشوی چشم بایستی در دسترس باشد	حفاظت از بدن
از تماس با این مایع بپرهیزید . توصیه می شود از لباسهای ایمنی و ضد آتش استفاده کنید . اگر احتمال پاشیده شدن مایع وجود دارد از لباسهای محافظ tyvek و نئوپرن که در برابر گرما مقاوم هستند استفاده نمایید . حتی الامکان سعی کنید از لباسهایی استفاده کنید دارای آستین بلند باشد و سعی کنید از پیش بند های محافظ مخصوص استفاده کنید . و همچنین چکمه ایمنی و ... اگر مایع بر روی لباسها ریخته شد فورا لباس خیس شده تعویض کرده و دوش بگیرید .	حافظت از چشم ها

سم آیکون :

۱- اطلاعات عمومی :

نام تجاری : Icon 10 WP

موارد استفاده : سم حشره کش و سوسک کش

۲- خواص فیزیکی - شیمیابی :

میزان حلalit در آب	محلول در آب
شکل ظاهری	پودر سفید رنگ
اطلاعات زیست محیطی	خطرناک برای محیط زیست و ماهی ها . در آب رودخانه یا محل نگهداری ماهی نپاشید . اضافی سم را در آب نریزید .

۳- مخاطرات :

حریق	موقع حریق گازهای سمی تولید می کند .
تنفس	از تماس با اسپری آن بپرهیزید .
پوست	سم حل شده در آب بر پوست اثر سوء دارد .
چشم	سم حل شده در آب بر چشم اثر سوء دارد .
بلع	سم را درون مواد غذایی نپاشید .

۴- احتیاط های ایمنی - بهداشتی :

تماس شغلی	کفش و لباس آلوده را در آورید . لباس ها را قبل از استفاده مجدد بشوئید .
تماس با چشم	۱۵ دقیقه شستشو با آب زیاد با پلک باز . اقدامات درمانی .
تماس با پوست	۱۵ دقیقه شستشو با آب زیاد و صابون .
بلغیدن و خوردن	دهان را با آب بشوئید . اقدامات درمانی . مصدوم وادر به استفراغ شود .
تنفس	هوای آزاد . در صورت نیاز از تنفس مصنوعی یا اکسیژن استفاده نماید .

۵- دفع و انبارداری :

روش دفع	ظروف خالی سم را بسوزانید .
انبارداری	سم را دور از دسترس عموم قرار دهید . سم خشک اضافی را در ظرف اولیه ، دور از دسترس اطفال و مواد غذایی نگهداری کنید .

۶- حفاظت فردی :

تماش شغلی	لباس محافظ مناسب ، دستکش و دوش نیاز است . سم را دور از دسترس عموم قرار دهید . وقتی در آب حل شد ، درب ظرف را باز نکنید ، چرا که بر چشم و پوست اثر سوء دارد .
حفاظت گوارشی	پس از هر بار سمپاشی ، دست ها را با آب و صابون کاملاً بشوئید . خوردن ، آشامیدن و سیگار کشیدن حین سمپاشی ممنوع .
حفاظت از چشم ها	وارد چشم ها نشود . از ماسک صورت یا عینک استفاده نمایید . در محیط بسته و کار با اسپری محافظت چشم لازم است .
حفاظت از پوست	با پوست یا لباس تماس نداشته باشد . موقع سمپاشی حتماً از دستکش و ماسک صورت استفاده نمایید .
حفاظت تنفسی	غبار (سم حل نشده) آن را تنفس نکنید . موقع سمپاشی حتماً از ماسک تنفسی استفاده نمایید .

فرمول شیمیایی: C₁₁N₁₁ CL₁ N₀

کلاس: حشره کش

گروه: پیروتزوئید

میزان سمیت: LD₅₀ به صورت خوراکی برای موش صحرا ای ۱۸۰۰ mg/kg

فرمولاسیون ثبت شده در ایران: EC ۴۰% w/v

نام تجاری: Ripcorel

نحوه تاثیر: حشره کشی غیر سیستمیک تماس و گوارشی با اثر بقایی روی گیاه یا سطحی شده

موارد مصرف: در اسپری حشره کش های خانگی جزء عوامل اکسید کننده می باشد.

کمکهای اولیه: در صورت تماس پوستی ابتدا لباس، کفش آلوهه را از بدن خود خارج نموده و سپس با آب فراوان

شسته و سپس به پزشک مراجعه شود و در صورت تعاس تنفسی فرد را به هوای آزاد برد و در صورت قطع تنفسی فرد را به دستگاه اکسیژن وصل نموده و سپس به پزشک مراجعه شود.

در هنگام تهیه سم و سم پاشی از ماسک، لباس و دستکش ها و عینکهای مقاوم در برابر مواد شیمیایی استفاده شود.

خاموش کننده های مناسب: دی اکسید کربن CO₂, اسپری آب، پودر خشک شیمیایی و یافعی

نگهداری و انبارداری: در محل خشک و خنک با تهویه مناسب نگهداری شود.

روش دفع: با توجه به برچسب از روش های مناسب و مورد قبول محیط زیست دفع و معدوم گردد.

سم فایکام : Ficom

کلاس: حشره کش

گروه: کاریامات

فرمول شیمیایی: C₁₁H₁₂N₀⁴

نام تجاری: فایکام

میزان سمیت: LD₅₀ به صورت خوراکی برای موش صحرایی ۴۰mg/kg - ۱۵۶

پادزهر: سولفات آتروپین

فرمولاسیون ثبت شده در ایران: WP ۸۰% W/W

نحوه تأثیر: حشره کشی تماسی، گوارشی